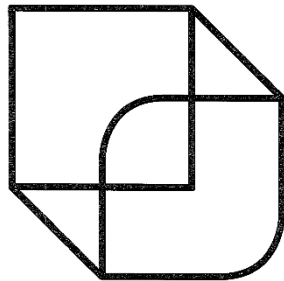

Ondersteuningsjaarplan 2021-2022

Vastgesteld door Dagelijks bestuur d.d. 22-6-2021

na goedkeuring van het Toezichhoudend bestuur d.d. 22-6-2021

na instemming door de O.P.R. d.d. 8-6-2021

Biezenvijver 5
3297 GK Puttershoek

Telefoon: (078) 629 59 94

E-mail: info@swv2804.nl
Website: www.swv2804.nl

Inhoud

Voorwoord	3
Ter inleiding.....	4
Hoofdstuk 1 Ambities en doelstellingen 2018-2022	5
Hoofdstuk 2 Ambities en doelstellingen 2020-2021: stand van zaken.....	6
Hoofdstuk 3 Ontwikkelingen en conclusies 2020-2021	12
Hoofdstuk 4 Ambities en doelstellingen 2021-2022.....	16
Hoofdstuk 5 Kengetallen	20
Hoofdstuk 6 Beleidsdocument Bouw!	23
Afkortingen en begrippen	32
Bijlage 1: 210203 Analyse van besteding gelden ter versterking basisondersteuning 2019 en 2020	37
Bijlage 2: 200923 Enquête stand van zaken Passend Onderwijs.....	39
Bijlage 3: 200923 Enquête onder IB over OC	41
Bijlage 4: 200923 Enquête ouders en OC.....	43
Bijlage 5: 210211 Format Schoolondersteuningsprofiel 2021-2022.....	48
Bijlage 6: 210211 Basisondersteuning SWV 28.04	55
Bijlage 7: 210219 Praktijkonderzoek Bouw! door UvA: dr. H. Zijlstra en prof. dr. A. van der Leij	61
Bijlage 8: 210302 Onderwerpen ter bespreking bij bezoek aan de scholen.....	64

Voorwoord

Geachte directeuren,

Het ondersteuningsjaarplan 2021-2022 is de vierde en dus laatste uitwerking van het Ondersteuningsplan 2018-2022. Het ondersteuningsjaarplan 2021-2022 blikt terug op het afgelopen schooljaar 2020-2021 en schetst de contouren van het komend schooljaar 2021-2022 waarin we gezamenlijk verder vorm geven aan de doelen en ambities van Samenwerkingsverband 28.04.

Het Ondersteuningsjaarplan staat in dienst van het Ondersteuningsplan 2018-2022, want niet alles wat daarin beschreven staat, is thans al helemaal uitgewerkt; dat gebeurt in fases, die elk jaar in het ondersteuningsjaarplan beschreven staan. Daarnaast moeten bestaande procedures, mede op basis van praktijkervaringen en voortschrijdend inzicht, aangepast worden.

U kunt dit ondersteuningsjaarplan als bijlage toevoegen aan het Ondersteuningsplan 2018-2022.

Meer informatie over het Samenwerkingsverband is te vinden via www.swv2804.nl

W. van Limpt

Interim-voorzitter

L.J. van Heeren,

secretaris/penningmeester

Ter inleiding

Passend Primair Onderwijs in de Hoeksche Waard krijgt in toenemende mate inhoud en vorm.

Onze missie “Geen kind het dorp uit, geen kind het eiland af” oftewel het realiseren van thuisnabij onderwijs krijgt gestalte. Dit zien we m.n. aan de dalende deelname van het SBO en onze landelijk vergeleken lage en dalende deelname van het S.O. (zie H. 5 Kengetallen). Sinds de start van passend onderwijs augustus 2014 is onze deelname aan het SBO gedaald met 32% en onze deelname SO gedaald met 17%. Steeds meer kinderen blijven in het dorp conform onze missie. Daar horen ze ook. Daar is hun thuis. Het is fijn voor het kind dat het gemeenschapsgevoel bestendigd wordt, te mogen ervaren dat jij van het dorp bent en het dorp van jou. Kinderen leren omgaan met diversiteit draagt bij aan een betere wereld. De ambitie van de overheid om te komen tot inclusiever onderwijs, zie de brief aan de kamer van 04-11-2020 “Verbeteraanpak passend onderwijs en route naar inclusiever onderwijs”, is reeds aan de orde in de Hoeksche Waard.

Voor bovenstaande bedanken we de leerkrachten, de onderwijsassistenten, de conciërges, de interne begeleiders en specialisten, de (65+) tutoren en coördinatoren van BOUW!, de bovenschoolse ondersteuners, de externe experts, de directeuren, de (financieel) medewerkers op de diverse kantoren, het bestuur, de Ondersteuningsplanraad, de Raad van Toezicht, leerlingen en ouders voor hun inzet en betrokkenheid.

We realiseren ons dat iedere directeur het gebied van naaste ontwikkeling van zijn of haar school kent en werkt vanuit de mogelijkheden van zijn of haar team om passend of inclusiever onderwijs vorm en inhoud te geven. We respecteren dit en wensen de scholen veel succes bij het realiseren van de doelstellingen en ambities geformuleerd in het Ondersteuningsplan 2018-2022 en gespecificeerd in dit Ondersteuningsjaarplan 2021-2022.

We onderscheiden 6 hoofdstukken in het Ondersteuningsjaarplan:

Hoofdstuk 1: Ambities en doelstellingen 2018-2022.

Hoofdstuk 2: Ambities en doelstellingen 2020-2021 met vermelding stand van zaken. Een terugblik.

Hoofdstuk 3: Ontwikkelingen en conclusies 2020-2021. Wat was er gaande het afgelopen schooljaar?

Hoofdstuk 4: Ambities en doelstellingen 2021-2022. Wat willen we komend schooljaar bereiken?

Hoofdstuk 5: Kengetallen.

Hoofdstuk 6: Beleidsdocument Bouw!

Sinds oktober 2020 is de heer W. van Limpt de tijdelijke vervanger van de heer E. Tuk.

Veel leesplezier en succes met het realiseren van de ambities en doelstellingen.

Met vriendelijke groet,

Pierre den Hartog

Hoofdstuk 1 Ambities en doelstellingen 2018-2022

Het Samenwerkingsverband heeft voor de Ondersteuningsplanperiode 2018-2022 de volgende doelen en ambities geformuleerd:

1. Alle scholen hebben hun SchoolOndersteuningsProfiel (SOP) beschreven. Dit SOP is te vinden in de schoolgids en op de website. Het Format voor het SOP wordt geleverd door het SWV.
2. Indien van toepassing optimaliseert de school haar basisondersteuning (zie bijlage 6), opdat deze voldoet aan de standaarden van het SWV 28.04.
3. Preventieve- en licht curatieve interventies: Alle scholen ontwikkelen en beschrijven beleid conform hun mogelijkheden aangaande dyscalculie en gedrag. Beleid aangaande dyslexie en hoogbegaafdheid valt onder de huidige basisondersteuning.
4. De school is in staat te komen tot planmatig handelen aangaande gedragsproblematiek op groeps- en individueel niveau.
5. De school bespreekt op teamniveau de resultaten op soc.- emo. gebied (KIJK, ZIEN e.d.) gezamenlijk.
6. Alle scholen continueren BOUW! en optimaliseren hun technisch leesonderwijs in de groepen 2, 3 en 4. Doel is om de prevalentie van EED terug te brengen naar 3.5% in 2022.
7. De samenwerking met de Service Organisatie en de Jeugdteams dient te worden geoptimaliseerd op niveau van de basisscholen. Dit geldt ook voor de afstemming met de Ondersteuningscommissie. SMW heeft in de afstemming basisschool, gezin, Jeugdteam een cruciale rol.
8. De afstemming van het voortgezet onderwijs met het primair onderwijs (VOPO) over o.a. onderwerpen als Plaatsingswijzer, inzet Eindtoets, digitale overdracht, wordt gecontinueerd.
9. De afstemming met alle voorschoolse voorzieningen als PSZ-en, KDV-en enz., wordt gecontinueerd.
10. Een hoogwaardig studieaanbod waaraan alle scholen kunnen deelnemen zal de komende jaren wederom worden georganiseerd.
11. Voortzetting van het streven om te komen tot een eenduidig referentiekader aangaande de ondersteuning op alle niveaus blijft aandacht vragen. CLB/HGW is onze leidraad binnen passend onderwijs. Ook hierin zal een studieaanbod worden gerealiseerd!
12. Onderzoek en aanpak realiseren aangaande het optimaliseren van versnellen van hoogbegaafde leerlingen krijgt gestalte i.s.m. Lianne Hoogeveen van het CBO (Centrum voor begaafdheidsonderzoek te Nijmegen).
13. De uitbreiding van opvang van kinderen met externaliserende gedragsproblematiek op het SBO dient te worden onderzocht en vraagt extra bekostiging vanuit het SWV.
14. Het schoolmodel dient te worden aangescherpt. Meer transparant, vertaald op individueel schoolniveau met vermelding van percentage deelname SBO.
15. Iedere school begroot de besteding van de beschikbaar gestelde gelden op grofmazige wijze. De realisering hiervan wordt na het betreffende kalenderjaar op fijnmazige wijze verantwoord.
16. Het SWV spreekt in haar Ondersteuningsplan over het kind als startpunt. De komende jaren zullen we dit uitgangspunt verder verkennen.

Hoofdstuk 2 Stand van zaken ambities en doelstellingen 2020-2021

In dit hoofdstuk bespreken we de stand van zaken van ambities en doelstellingen 2020-2021.

Het SchoolOndersteuningsProfiel (SOP)

1. Alle scholen:

- a. beschrijven hun SchoolOndersteuningsProfiel (SOP) voor het schooljaar 2020-2021 volgens het format van ons Samenwerkingsverband;
- b. zorgen ervoor dat het *up-to-date* SOP (zie bijlage 5) zich met ingang van 1 augustus 2020 op de website van de school bevindt en eenvoudig toegankelijk is voor ouders/verzorgers.

Stand van zaken: Alle scholen hadden in 2020-2021 een SOP met de blauwe begroting op de website. Niet alle SOP's waren geüpdatet.

Optimalisering basisondersteuning

2. Alle scholen borgen en optimaliseren hun basisondersteuning (zie bijlage 6) opdat deze blijft voldoen aan de standaarden van ons Samenwerkingsverband.

3. Alle scholen:

- a. ontwikkelen beleid aangaande ondersteuning op het gebied van dyscalculie;
- b. ondersteunen leerlingen met dyscalculie in aansluiting bij het onder a. ontwikkelde beleid;
- c. ontwikkelen beleid met betrekking tot het reguleren van gedrag van leerlingen.

4. Alle scholen:

- a. handelen in aansluiting bij het onder 3c. ontwikkelde beleid, planmatig aangaande gedragsproblematiek op groepsniveau;
- b. ondersteunen in aansluiting bij het onder 3c. ontwikkelde beleid, planmatig individuele leerlingen met speciale behoeftes op het gebied van gedragsproblematiek.

5. Alle scholen:

- a. bespreken in teamverband de resultaten op sociaal-emotioneel gebied (KIJK, ZIEN e.d.);
- b. zorgen voor ondersteuning van leerkrachten bij het realiseren van een goed pedagogisch klimaat.

Stand van zaken: Tijdens het bezoek aan de scholen door directie van het SWV blijkt dat veel scholen bezig zijn met het leggen van de laatste hand aan dyscalculie en gedrag (zie ook bijlage 2 en bijlage 8). De scholen weten dat in 2021-2022 het beleid aangaande ernstige rekenproblematiek conform het protocol ERWD en het beleid aangaande (het realiseren van gewenst) gedrag mede op basis van de resultaten van Zien, KIJK e.d. dient te zijn afgerond. Alle scholen geven tijdens het bezoek aan dat zij dit tijdig zullen realiseren.

6. Alle scholen:

- a. continueren de Bouw!-aanpak;
- b. optimaliseren hun technisch leesonderwijs in de groepen 2, 3 en 4.

Stand van zaken: Alle scholen m.u.v. de Leeuwenhartschool hanteren de Bouw!-aanpak. Bijzonder te vermelden is dat uit onderzoek van de Universiteit van A'dam (zie bijlage 7) blijkt dat de inzet van de Bouw!-aanpak ook leidt tot hogere CITO-scores over de gehele breedte bij technisch lezen.

Cito scores DMT

	H.W.	Nederland
A.	42.5%	25%
B.	21.5%	25%
C.	20.1%	25%
D.	10.2%	15%
E.	5.8% (3.3% EED, was 8.5%)	10%

De Bouw-aanpak leidt naar het lijkt tot meer aandacht voor het leesonderwijs in het algemeen en dus ook in de groepen 2, 3, 4 en hoger. Ons doel, een prevalentie van 3.5%, is inmiddels bereikt (zie ook bijlage 7)

Samenwerking met de Service Organisatie en de Jeugdteams

7. Het Samenwerkingsverband zet de samenwerking met de Service Organisatie en de Jeugdteams voort:

- a. De Lokale Educatieve Agenda (LEA) werkt in 2020-2021 aan de volgende prioriteiten:
 - I. Jeugdigen hebben optimale ontwikkelingskansen:
 - II. Doorontwikkeling van het Onderwijskansenbeleid:
 - Samenwerking tussen voor- en vroegschoolse educatie;
 - Versterken van het leesonderwijs;
 - Preventie dyslexie.
 - III. Samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, jeugdhulp en vrije tijd:
 - Visie ontwikkeling;
 - Buitenschoolse Opvang (BSO) Plus.
 - IV. Goed functionerende zorgstructuren:
 - Zorgstructuur Voorscholen> PO, PO>VO, VO>MBO;
 - Ontmoeten, kennisdeling en deskundigheidsbevordering;
 - Pilot jeugdhulp, kinderopvang en onderwijs;
 - Onderwijszorgaanpak;
 - Voorschools
- b. Enkele concrete ambities, gekoppeld aan de Lokale Educatieve Agenda 2020-2021:
 - School Maatschappelijk Werk (SMW) ondersteunt de scholen bij het hanteren van de Meldcode;
 - Het onderwijs en de zorg hanteren een eenduidige aanpak bij het informeren van ouders in het geval van seksueel geweld;
 - De gemeente, het onderwijs en de zorg stimuleren het beperken van diagnosedrift;
 - In samenwerking met de Service Organisatie (SO) realiseren we de poortwachtersfunctie Jeugdzorg;
 - SMW actualiseert haar taakomschrijving;
 - Jeugdgezondheidszorg actualiseert haar taakomschrijving.
- c. Ons Samenwerkingsverband onderhoudt korte lijnen met het Jeugdteam;
- d. De Ondersteuningscommissie onderhoudt korte lijnen met het Jeugdteam.

Stand van zaken

- *In 2020-2021 is i.s.m. de gemeente een definitieve L.E.A. opgesteld met medewerking van de diverse samenwerkingsverbanden. Veel van de bovenstaande onderwerpen zijn onderdeel van deze L.E.A.*
- *In het kader van verduurzaming heeft de gemeente in 2020 opnieuw subsidie toegekend aan het project BOUW! voor twee jaar. Een bijdrage aan het continueren van de Bouw!-aanpak.*
- *Het aantal thuiszitters bedroeg in 2020-2021 niet meer dan twee.*

- *De poortwachtersfunctie in de Hoeksche Waard ligt bij de directeuren van het SBO en SO.*
- *Het SWV heeft in 2020-2021 de scholing Meldcode georganiseerd i.s.m. met de organisatie Stevig Staan.*
- *Er is een nieuwe taakomschrijving van SMW. Deze wordt opgenomen in de basisondersteuning bij niveau 2 onder de noemer Externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuning (zie bijlage 6). Er is geen taakomschrijving van Jeugdgezondheidszorg*
- *Aangaande de diagnosedrift. Het SWV voert een ontmoedigingsbeleid. Diagnostiek zoals het toekennen van labels, het hanteren van perceptuele categorieën, belemmert het inclusieve denken. Beter is te denken in onderwijs- en opvoedingsbehoeften en de leerkracht te steunen in het optimaliseren van zijn of haar antwoord, passend antwoord.*
- *Tot slot: onze lijnen naar de vertegenwoordiging van de Jeugdteams zijn kort en duidelijk. Scholen hebben moeite met de lange wachttijden (zie ook bijlage 8: onderwerpen ter bespreking bij bezoek scholen).*

Afstemming primair - voortgezet onderwijs

8. a. Het Samenwerkingsverband continueert het jaarlijks overleg met vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs Hoeksche Waard, waarbij in ieder geval advisering, de inzet van de Plaatsingswijzer en het digitale transport aan bod komen;
- b. Het Samenwerkingsverband PO nodigt het Samenwerkingsverband VO uit ook deel te nemen aan dit overleg.
- c. Het Samenwerkingsverband PO neemt het initiatief om samen met het Samenwerkingsverband VO te doordenken op welke wijze leerlingen die in het (S)BO thuisnabij, passend onderwijs krijgen zo soepel mogelijk de overstap naar het (regulier) VO kunnen maken.

Stand van zaken: In 2020-2021 is de VOPO (voortgezet onderwijs primair onderwijs) groep slechts één keer bijeen geweest. Onderwerp was de Plaatsingswijzer en het digitale transport. Er was enige onduidelijkheid over het Ondersteuningsprofiel in de Plaatsingswijzer en dan m.n. betreffende Leerwegondersteuning. Dit is aangescherpt.

Aangaande punt b en punt c kunnen we melden dat deze punten in 2020-2021 niet aan de orde zijn geweest.

Afstemming met voorschoolse voorzieningen

9. Het Samenwerkingsverband evalueert met alle voorschoolse voorzieningen, zowel reguliere opvang als speciale settings als KDC en MKD, de voortgang voor de kinderen die zijn aangemeld bij de Ondersteuningscommissie.

Stand van zaken: Aangaande punt 9 kunnen we melden dat dit punt niet aan de orde is geweest in 2020-2021. De reden is dat de aanmeldingen en het plaatsen van de kinderen goed verlopen.

Professionaliseringsaanbod

10. Het Samenwerkingsverband realiseert een kwalitatief en relevant studieaanbod voor 2020-2021, dat:
 - a. een duidelijke koppeling met de ambities en doelstellingen van het Samenwerkingsverband voor 2018-2022 en 2020-2021 heeft;
 - b. in het kader van duurzaamheid aandacht besteedt aan de Plaatsingswijzer, Bouw! en Kurzweil;
 - c. door het toenemende aantal onderwijsassistenten binnen de scholen voor de eerste maal ook een professionaliseringsaanbod specifiek voor deze groep professionals bevat.

Stand van zaken: Ook in 2020-2021 was er een goed aanbod en veel inschrijvingen. Helaas waren we door Corona genooddaakt veel te annuleren en door te schuiven naar 2021-2022. Digitaal konden de scholing Plaatsingswijzer-, Bouw!- en Kurzweil en Omgaan met ouders doorgaan. Ook de middagen voor de onderwijsassistenten kregen digitaal inhoud en vorm. Er was helaas niet veel belangstelling voor de middagen. We gaan hiermee niet verder. De Plaatsingswijzer-, Bouw!- en Kurzweil middagen komen terug in het studieaanbod 2021-2022.

11. Vanwege de centrale rol die HGW/CLB speelt binnen het passend onderwijs in de Hoeksche Waard bevat het studieaanbod 2020-2021 wederom cursussen voor interne en externe begeleiders met betrekking tot deze werkwijze.

Stand van zaken: Aanvankelijk analoog en vervolgens digitaal konden de HGW/CLB middagen doorgaan. De HGW/CLB middagen komen terug in het studieaanbod 2021-2022.

12. Alle scholen werken verder aan het optimaliseren van het aanbod aan hoogbegaafde kinderen met aandacht in het bijzonder voor compacten, verrijken en versnellen.

Stand van zaken: het SWV heeft ook in 2020-2021 een studieaanbod aangaande hoogbegaafdheid gerealiseerd. De studiemiddag "hartstikke hoogbegaafd" ging door maar de studiemiddag "verrijken met Bloom" verviel vanwege corona. Beide middagen komen terug in het studieaanbod 2021-2022.

13. Het Samenwerkingsverband monitort het onderwijs aan en de opvang van leerlingen met internaliserende en externaliserende problematiek.

Stand van zaken: het SWV heeft begin schooljaar 2020-2021 overleg gehad met het SBO. De opvang van prikkelmijders en prikkelzoekers is niet altijd eenvoudig. Incidenteel leidt dit tot het opnieuw aanmelden van kinderen door het SBO bij de Ondersteuningscommissie om te onderzoeken of er elders passend onderwijs te realiseren is. We hebben in overleg met de Ondersteuningscommissie gekeken of dit anders kan, wellicht beter kan. Duidelijk is dat het SBO geen cluster 4 is. Het SBO kan namelijk niet aan de slag met kinderen die niet kunnen participeren in een groep. Dit in tegenstelling tot cluster 4 scholen.

14. Het Samenwerkingsverband heeft het schoolmodel aangescherpt: scholen maken een begroting en de besturen leveren een overzicht van de daadwerkelijke besteding van de gelden (zie ambitie 15).

Stand van zaken: De scholen hebben allen een begroting opgesteld en begin dit kalenderjaar mochten we van de besturen de realisatie ontvangen (zie bijlage 1).

Gelden beschikbaar gesteld door het Samenwerkingsverband

15. Alle scholen:

- a) maken een financiële begroting van de gelden beschikbaar gesteld door het Samenwerkingsverband voor het schooljaar 2020-2021;
- b) plaatsen deze begroting per 1 augustus 2020 als bijlage van hun SchoolOndersteuningsProfiel (zie bijlage 5) op hun schoolwebsite.

Alle betrokken besturen:

- c) leveren aan het begin van ieder kalenderjaar een overzicht van de bestede gelden versterking basisondersteuning en de gelden ontvangen voor het SBO, SO en VSO aan de directie van het Samenwerkingsverband.

De directie van het Samenwerkingsverband:

- d) bespreekt de besteding van de passend onderwijs gelden en de wijze waarop deze bijdraagt aan de versterking van de basisondersteuning en ambities en doelstellingen van het Samenwerkingsverband tijdens haar bezoeken aan de scholen;
- e) doet ditzelfde voor de inzet van gelden binnen het SBO, SO en VSO, de doelen die de beide SBO's en het SO/VSO nastreven en de wijze waarop zij met behulp van deze extra gelden die doelen bewerkstelligen.

Stand van zaken: Tijdens het bezoek aan de scholen bespreken we de daadwerkelijke besteding van de gelden met de directeur van de school. De scholen besteden o.i. op juiste wijze de gelden ter versterking basisondersteuning. Het geld ter versterking basisondersteuning gaat o.a. naar extra handen zoals onderwijsassistenten, naar ib-uren, inhuren externe experts, naar teamscholing, individuele scholing, naar Bouw!vrijwilligers, naar R.T, naar diverse (ICT) materialen, methodes en methodieken.

Een aantal scholen heeft geld vanuit de lumpsum bijgelegd. Een aantal scholen heeft niet alle gelden ter versterking basisondersteuning ingezet. Ook zijn er directeuren die geen goed beeld hebben van hun bestedingen. We hebben de scholen daarop aangesproken.

Opvallend is dat men in toenemende mate investeert in meer handen en dat de inzet van externe experts, scholing e.d. afneemt. Ongetwijfeld speelt corona hierbij een rol. Veel scholing ging niet door en lange tijd was er geen werk voor externe experts daar de scholen dicht waren (zie bijlage 1).

16. Het Samenwerkingsverband moedigt aan om te onderzoeken:

- a. op welke wijze het kind nog meer startpunt van ons handelen als professionals kan zijn;
- b. hoe kinderen mede-eigenaar van hun leerproces kunnen worden;
- c. op welke manier mede-eigenaarschap zich vertaalt in gepersonaliseerd leren.

Stand van zaken: Het onderzoek is niet gestart.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

17. De directeur van het Samenwerkingsverband heeft eens per kwartaal contact met de Functionaris Gegevensbescherming met als doel om nieuwe ontwikkelingen en eventuele datalekken te bespreken.

Stand van zaken: Er is bij het SWV geen sprake geweest van digitale narigheid zoals datalekken e.d. Relevante nieuwe ontwikkelingen zijn er niet.

Kwaliteitszorg

18. De directie van het Samenwerkingsverband:

- a) monitort de implementatie van de ambities en doelstellingen van het Ondersteuningsplan 2018-2020 en het Ondersteuningsjaarplan 2020-2021;
- b) optimaliseert haar kwaliteitszorgsysteem door een grotere samenhang te creëren tussen de gestelde ambities en de informatie die zij jaarlijks ophaalt;
- c) bezoekt als onderdeel van haar kwaliteitszorgsysteem jaarlijks alle scholen;
- d) bespreekt tijdens deze schoolbezoeken minimaal de volgende onderwerpen:
 - De besteding van de gelden ontvangen vanuit het Samenwerkingsverband, de wijze waarop deze middelen de basisondersteuning van de school versterken, bijdragen aan de realisatie van de ambities van het Samenwerkingsverband en leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeftes ten goede komen;
 - De stand van zaken aangaande (implementatie van) beleid op het gebied van dyscalculie en gedragsproblematiek;

- Het aantal lessen BOUW! per kind per maand (bij 24 lessen per maand een optimaal resultaat);
- Het optimaliseren van het leesonderwijs in de groepen 2,3 en 4.
- De inzet van Kurzweil als digitaal compensatiemiddel;
- De samenwerking met School Maatschappelijk Werk en het Jeugdteam;
- De afstemming met de Ondersteuningscommissie;
- De scholing van individuele teamleden en het team als geheel;
- De mate waarin zij gebruik maken van het aanbod uit de studiegids van het Samenwerkingsverband;
- Specifiek voor het SBO en SO: de mate waarin leerlingen op hun plek zijn binnen het SBO of SO en eventuele doorstroom vanuit SO naar SBO en SBO naar het BAO;
- Optioneel / Indien van toepassing: het aantal aanmeldingen en de redenen van aanmeldingen bij de Ondersteuningscommissie door ouders/verzorgers, deelname aan het SBO van twee procent of meer, handelwijze bij een BAO-BAO plaatsing en omgaan met werkdruk in het kader van passend onderwijs.

e) formuleert duidelijk of zij haar doelen behaalt en hoe tevreden zij is over de resultaten.

Stand van zaken: zie bijlage 8: 210302 Onderwerpen ter bespreking bij bezoek aan de scholen. We zijn tevreden over de gang van zaken. Diverse processen dienen komend schooljaar verder geoptimaliseerd te worden zoals Implementeren Kurzweil, voortzetting Bouw!, deelname studieaanbod SWV, financiële verantwoording e.d.

Intern toezicht

19. Het Samenwerkingsverband onderzoekt op welke wijze zij het intern toezicht kan verbeteren.

Stand van zaken: het bestuur geeft aan dat het onderzoek gaande is.

Pensionering gedetacheerden aan het Samenwerkingsverband

20. In verband met de pensionering van de directeur van het Samenwerkingsverband en de voorzitter van de Ondersteuningscommissie aan het einde van het schooljaar 2020-2021 doordenkt het bestuur van het Samenwerkingsverband:

- a. de organisatiestructuur van het Samenwerkingsverband;
- b. de personele bezetting van het Samenwerkingsverband.

Stand van zaken: het bestuur geeft dat men verder wenst te gaan met een directie bestaande uit 1 persoon voor 0.6 FTE. Vervolgens zal er worden gekeken naar de personele bezetting van de Ondersteuningscommissie.

Hoofdstuk 3 Ontwikkelingen en conclusie 2020-2021

SOP en de financiële verantwoording

De bestedingen zijn bij de bezoeken aan de scholen onderwerp van bespreking zijn. Hiermee sluiten we aan bij de aanbeveling van de inspectie in november 2019: *‘Het samenwerkingsverband weet waaraan de scholen het geld voor passend onderwijs besteden. Onduidelijk is of dit ook de best mogelijke keuze is voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het samenwerkingsverband kan dit samen met de scholen uitzoeken.’*

Let wel: Ter voorkoming van misverstanden spreken we niet van *extra* ondersteuning maar van *meer* ondersteuning. Opvallend tijdens de gesprekken met de directeuren van de scholen is dat op verscheidene scholen de begrotingen en realisaties nauwelijks overeenkomen. Voorbeeld: Sommige (forse) bestedingen aan ICT staan wel vermeld in de realisatie maar niet vermeld in de begroting. Ook bijzonder is dat sommige directeuren niet precies weten waaraan zij het geld besteden. Tot slot blijft er bij sommige directeuren veel geld staan. Onbekend voor verscheidene directeuren is dat de overgebleven gelden naar de algemene middelen gaan en dat zij er dus niet meer over kunnen beschikken. Wellicht ligt hier een taak voor het bestuur van deze scholen.

In de analyse (zie bijlage 1: analyse van besteding gelden ter versterking basisondersteuning in 2019 en 2020) zien we dat er in toenemende mate meer geld gaat naar “meer handen in de klas” waardoor er in toenemende mate ruimte ontstaat voor meer ondersteuning van kwetsbare leerlingen. Aan deze stijgende personele inzet kleeft een risico. Er kan een jaar aanbreken waarbij het financieel eens wat minder kan zijn. Wellicht toch enige terughoudendheid in deze. Door Corona is er sprake van een daling van besteding aan externe expertise en scholing. Een vinger aan de pols is hier geboden. Immers externe expertise en scholing dragen bij aan het realiseren van passend onderwijs.

Voortbouwen op de BOUW!aanpak

Voor het Samenwerkingsverband Hoeksche Waard is het project Bouw! essentieel. We hebben vijf jaar lang gewerkt aan de implementatie van Bouw! met als resultaat dat we van 8.5% EED in groep 4 zijn gezakt naar 3.3%. Kortom het project heeft geen windeieren gelegd. Hoe zetten we ons succes voort?

- a. Emeritus-hoogleraar Orthopedagogiek Aryan van der Leij heeft in het kader van verduurzaming een beleidsplan/checklist geschreven dat ieder jaar door de directie en de Bouwcoördinator van de school zal worden besproken met een medewerker van Leestalent. De vraag daarbij is: Doen we de goede dingen nog goed? Ieder schooljaar zal het beleidsplan /de checklist onderdeel zijn van het Ondersteuningsjaarplan en ieder schooljaar zal het onderwerp zijn van bespreking bij het bezoek van de directeur van het SWV aan de school. Zie hoofdstuk 6.
- b. We continueren de inzet met Leestalent mede door een subsidie van de Gemeente Hoeksche Waard. Leestalent bespreekt met de scholen het beleidsplan.
- c. We continueren de samenwerking met Lexima.
- d. We continueren de projectgroep Bouw!/Kurzweil met deelname van de gemeente, Lexima, vertegenwoordigers scholen, Leestalent en Aryan van der Leij.
- e. Ieder schooljaar is er een scholingsaanbod voor nieuwe Bouwcoördinatoren en een verdiepend aanbod voor ervaren Bouwcoördinatoren.
- f. Bouw! is opgenomen in de basisondersteuning op niveau 0, 0', 1 en 2.
- g. Bouw! wordt vertaald in het SOP (zie bijlage 5).
- h. Na Bouw! is er blijvende inzet, blijvend goed leesonderwijs, nodig voor uitgebouwde kinderen totdat zij de school verlaten. Het blijven immers vaak kwetsbare lezers.
- i. We blijven toetsen in groep 2 opdat we tijdig kunnen interveniëren met Bouw! Immers voorkomen is beter dan genezen.

Tot slot: Tijdens de gesprekken op school blijkt dat iedere directeur weet dat minimaal 24 lesjes per maand nodig is om het kind daadwerkelijk verder te helpen. Lexima monitort het aantal lessen per school per 4 weken en geeft aan dat 70% van de scholen minimaal 24 lesjes per maand realiseert. Er is dus nog een weg te gaan. Als ouders niet mee kunnen of willen doen dan blijft de school verantwoordelijk voor het realiseren van minimaal 24 lesjes per maand. Er is immers voldoende geld ter versterking van de basisondersteuning, waaronder ook Bouw!, door meer handen in de klas.

Kurzweil

Het SWV wil ter ondersteuning van kinderen met ernstige leesproblematiek Kurzweil aanbieden. Uitgangspunt daarbij is een toekomstvaste, stabiele keuze, waarbij rekening gehouden wordt met technologische ontwikkelingen (Cloud) en waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de wensen van de scholen. Met ingang van augustus 2021 kunnen alle scholen van het Samenwerkingsverband gratis gebruik maken van Kurzweil.

Januari 2021: Nog niet alle scholen zijn begonnen blijkt uit onderzoek van Lexima. Er zijn redenen als: we willen onze kinderen niet pamperen, het VO kent geen vervolg, we hebben geen moeilijke lezers, we gebruiken de voorleesfunctie van Snappet, onze methodes zijn niet te krijgen bij STI, het is niet eenvoudig ouders uit te leggen e.d.

Maart 2021: Het merendeel van de scholen is gestart of zit in de opstartfase. De opstartfase varieert van programma geïnstalleerd, leerlingen worden geschoold, op dit moment geen leerlingen die hiervoor in aanmerking komen, maar zodra dit het geval is wel voornemens om dit aan te bieden. Leestalent ondersteunt de scholen.

Studiegids: Ook voor volgend schooljaar is er een scholingsaanbod.

Ondersteuning Nieuwkomers (voormalig NT 2)

Scholen die behoefte hebben aan Ondersteuning Nieuwkomers (ON), voorheen NT 2 geheten, kunnen een beroep doen op de extra ondersteuning vanuit het SWV, een door het SWV betaalde expert (niveau 2) van Driestar Educatief. De ondersteuning is gericht op het handelen van de leerkracht. Willen de scholen kindgerichte ondersteuning geven dan kan de school dit betalen uit de middelen versterking basisondersteuning. Er is in 2020-2021 verscheidene malen gebruik gemaakt van deze extra ondersteuning, die wordt verzorgd door Driestar-educatief.

Meldcode

Kindermishandeling in welke vorm dan ook dient te worden gemeld bij Veilig Thuis. Het is een wettelijke verplichting en het is aan de diverse besturen van de SWV-scholen om vorm en inhoud te geven aan de uitvoering van de Meldcode. Er was in 2020-2021 voldoende belangstelling voor een scholing Meldcode. Voor het schooljaar 2021-2022 doet het Samenwerkingsverband wederom een studieaanbod over zaken die betrekking hebben op kindermishandeling en de Meldcode. In de Studiegids 2021-2022 is dit aanbod opgenomen.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De samenwerking met de OPR verliep ook 2020-2021 voorspoedig. Het is aangenaam te mogen samenwerken met een betrokken en constructieve OPR.

Intern begeleiders

De ib-bijeenkomsten zijn dit jaar niet doorgedaan vanwege de Corona. Het SWV heeft daarom een nieuwsbrief uit laten gaan. De ib-ers weten de helpdesk te vinden. De lijnen zijn kort. Het SWV doet ook voor 2021-2022 wederom een CLB nascholingsaanbod voor ib-ers.

De ondersteuningscommissie (OC)

De OC heeft geen enkele aanmelding geweigerd in het schooljaar 2020-2021. Alle dossiers bleken voldoende in orde. Soms was enige navraag of toelichting nodig, met name op niveau 2. Van belang is dat duidelijk blijkt dat de inzet op niveau 2 gericht is op het optimaliseren van het handelen van de leerkracht, de zgn. directe factoren. De samenwerking met de scholen verloopt goed blijkt o.a. uit de enquête (zie bijlage 3). Ook de ouders zijn tevreden over de handelswijze van de OC (zie bijlage 4).

De Toelaatbaarheidscommissie (TLC)

De TLC heeft geregeld contact met de OC. Er is geen enkel advies van de OC teruggelegd. Ook ten tijde van Corona heeft in 2020-2021 geen kind langer dan 10 weken gewacht voordat hij of zij kon worden geplaatst in het SBO. De uiterste datum om aan te melden in 2021 is duidelijk gecommuniceerd o.a. via de website van het SWV.

Ouders

De wet Passend onderwijs geeft het bevoegd gezag van een school het recht een kind aan te melden bij de Ondersteuningscommissie. Het SWV heeft op advies van de OPR dit recht ook toegekend aan de ouders. Op de website van het SWV is dit duidelijk aangegeven bij Vragen. Ouders zijn content over de Ondersteuningscommissie (zie bijlage 4). M.n. het bezoek aan de ouders thuis wordt als positief ervaren. Men kan dan haar of zijn verhaal kwijt.

Speciaal Basisonderwijs (SBO)

Er is ook dit schooljaar weer overleg geweest met de twee sbo-scholen. Over het algemeen is er goed contact tussen beide scholen, de Ondersteuningscommissie en Toelaatbaarheidscommissie. De wens van het SWV om goed, passend onderwijs te bieden aan kinderen met externaliserende gedragsproblematiek krijgt in toenemende mate gestalte op SBO Willem-Alexander. De deelname aan het SBO is ook het afgelopen schooljaar gezakt (zie H5. Kengetallen). Intussen zijn we sinds de start van passend onderwijs in 2014 met meer dan 32% gezakt. De SBO-scholen hebben geen wachtlijsten.

Terugplaatsing

Terugplaatsing vanuit het SBO naar het regulier basisonderwijs gebeurt zeer incidenteel. In overleg met ouders, kind en ontvangende school tast de school voor SBO de mogelijkheden af. In 2020-2021 is dit slechts 1 x gebeurd. De reden, dat men weinig terug plaatst, is dat de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van het kind te complex zijn voor het regulier basisonderwijs.

Financiën

Met ingang van 01-08-2021 zal het bedrag ter versterking van de basisondersteuning (bijlage 6) worden verhoogd tot €400,- per kind. Ook het SBO ontvangt meer. De beide SBO-scholen ontvingen in 2020 gezamenlijk € 243.000. Dit bedrag is verhoogd tot € 345.000 opdat extra ondersteuning kan worden geoptimaliseerd.

Inspectie en thuiszitters

In opdracht van de inspectie hebben we het één en ander op schrift gesteld aangaande thuiszitters (zie: <https://swv2804.nl/wp-content/uploads/2021/02/200624-Bijlage-bij-Ondersteuningsjaarplan-2020-2021-Wie-is-aan-zet.-Maatwerk-in-onderwijstijd.pdf>). Elke drie maanden inventariseert de inspectie de stand van zaken in Nederland. In 2020-2021 kende het SWV slechts een paar thuiszitters. Het onderwerp thuiszitters staat op de Lokale Educatieve Agenda (LEA) van de gemeente.

Kengetallen (zie hoofdstuk 5)

Deelname SBO en SO.

Duidelijk mag zijn dat we ook in het afgelopen schooljaar weer een toename zien van thuisnabij onderwijs. Daarover mogen we tevreden zijn. Het is immers onze ambitie om kinderen zoveel mogelijk in het dorp te houden. En dat lukt ons. Onze deelname SBO bedraagt momenteel 2.17% en daarmee zijn we gezakt onder het landelijk gemiddelde van 2.51% dat al jaren stijgt. Interessant daarbij is dat wij in de Hoeksche waard niet spreken over het traditionele SBO t.w. het SBO met kinderen met milde leer- en gedragsproblemen. Op ons SBO in de Hoeksche Waard tellen we 135 leerlingen waarvan ongeveer 50% kinderen met een traditionele ondersteuningsvraag, met milde leer- en gedragsproblemen. De andere 50% bestaat uit hoogbegaafden, prikkelmijders en prikkelzoekers en combinaties daarvan die overigens ook gedeeltelijk uit andere SWV-en komen. Dus als we praten over traditioneel SBO dan telt ons huidige SBO zo'n 68 leerlingen. Dan komen we uit op een beduidend lager deelnamepercentage dan 2.17%. Aangaande het S.O. zien we, als we landelijk vergelijken, een laag deelnamepercentage. Landelijk is dit 1.8%. Het SWV kent een S.O. deelname van 0.74%. Met een daling van 0.05% het afgelopen schooljaar.

Grensverkeer.

Ons SBO vangt ook hoogbegaafden, prikkelmijders en prikkelzoekers uit andere SWV-en op. Daarvoor betalen deze SWV-en grensverkeer. In 2019-2020 was dit €89.000 en in 2020-2021 € 83.000. Deze gelden gaan naar het SBO.

Meer dan 2%.

Het SWV wordt bekostigd voor een deelname SBO van 2%. Is je deelname hoger dan 2% dan legt het SWV bij uit de gelden die we van de overheid ontvangen en dit gaat ten koste van de gelden ter versterking van de basisondersteuning. Daarom is het van belang dat scholen zich realiseren dat er sprake is van communicerende vaten. In het overzicht **Meer dan 2%** kan iedere school lezen of haar deelname SBO boven de 2% komt. Dit kan een onderwerp van bespreking zijn bij het bezoek aan de school (zie bijlage 8)

Conclusie

Sinds de start van passend onderwijs augustus 2014 is onze deelname aan het SBO gedaald met 32% en onze deelname SO gedaald met 17%. We hebben slechts twee thuiszitters het afgelopen jaar. De Ondersteuningscommissie handelt de aanmeldingen binnen 10 weken (max. wettelijke termijn) af. Uit enquêtes blijkt dat scholen en ouders tevreden zijn over het werk van de Ondersteuningscommissie (zie bijlage 3 en bijlage 4). Ons SBO en SO kent geen wachtlijsten.

We slagen ieder jaar meer in het realiseren van inclusiever onderwijs.

Een aantal factoren, die daarbij een rol speelt:

- De inzet van gelden ter versterking van de basisondersteuning t.w. €400 per kind.
- De substantiële financiële bijdrage aan het SBO t.w. € 345.000.
- De proactieve houding van scholen in het realiseren van een thuisgevoel op school.
- De professionalisering van de scholen middels o.a. aanbod vanuit de jaarlijkse studiegids.
- Het voortdurend optimaliseren van het handelen van de leerkracht middels o.a. CLB.
- De inzet van betrokken interne ondersteuners en externe experts op niveau 1 en 2.
- Het eenduidig referentiekader op alle niveaus op alle scholen: HGW/CLB.
- Het transformeren van "wat heeft het kind" naar "wat heeft het kind nodig".
- Bouw! als preventieve interventie leesproblematiek.
- De OPR als constructief klankbord.
- Een van harte ondersteund gedeelde missie: geen kind het dorp uit, geen kind het eiland af.

Hoofdstuk 4 Ambities en doelstellingen 2021-2022.

Factoren die een rol spelen bij ons succes willen we verduurzamen. Vandaar het continueren van onze ambities en doelstellingen 2018-2022.

Het SchoolOndersteuningsProfiel (SOP)

1. Alle scholen:

- a. zorgen ervoor dat het up-to-date (Schoolondersteuningsprofiel) SOP 2021-2022 (zie bijlage 5) m.i.v. 1 augustus 2021 op de website van de school staat en eenvoudig te vinden is voor ouders/verzorgers.
- b. zorgen ervoor dat daarbij een actuele begroting is toegevoegd;

Optimalisering basisondersteuning

2. Alle scholen borgen en optimaliseren hun basisondersteuning (zie bijlage 6) opdat deze blijft voldoen aan de standaarden van ons Samenwerkingsverband.

3. Alle scholen:

- a. ontwikkelen beleid aangaande ondersteuning op het gebied van dyscalculie;
- b. ondersteunen leerlingen met dyscalculie in aansluiting bij het onder a. ontwikkelde beleid;

4. Alle scholen:

- a. ontwikkelen beleid met betrekking tot het reguleren van gedrag van leerlingen;
- b. handelen planmatig aangaande gedragsproblematiek op groepsniveau;
- c. ondersteunen planmatig individuele leerlingen met speciale behoeftes op het gebied van gedragsproblematiek.

5. Alle scholen:

- a. bespreken in teamverband de resultaten op sociaal-emotioneel gebied (KIJK, ZIEN e.d.);
- b. zorgen voor ondersteuning van leerkrachten bij het realiseren van een goed pedagogisch klimaat.

6. Alle scholen:

- a. continueren de Bouw!-aanpak;
- b. vullen het Beleidsplan Bouw! in i.s.m. Leestalent;
- c. optimaliseren van technisch leesonderwijs in de groepen 2, 3 en 4;
- d. realiseren minimaal 24 Bouw!lesjes per maand per kind (zie bijlage 7).

Samenwerking met de Service Organisatie en de Jeugdteams

7. Het Samenwerkingsverband participeert in de Lokale Educatieve Agenda (LEA)

De Lokale Educatieve Agenda (LEA) kent de volgende onderwerpen:

1. Passend Onderwijs en Jeugdhulp
2. Jeugdhulp in (voor)school
3. Thuiszitters (gekoppeld aan de proactieve houding van de scholen)
4. Huiselijk geweld en kindermishandeling
5. Onderwijskansenbeleid
6. Versterken Leesonderwijs
7. Samenwerking onderwijs en bedrijfsleven

Enkele concrete ambities, gekoppeld aan de Lokale Educatieve Agenda 2021-2022:

- School Maatschappelijk Werk (SMW) ondersteunt de scholen bij het hanteren van de Meldcode;
- Het onderwijs en de zorg hanteren een eenduidige aanpak bij het informeren van ouders in het geval van seksueel geweld;
- De gemeente, het onderwijs en de zorg beperken van de diagnosedrift gezamenlijk;
- In samenwerking met de Service Organisatie (SO) realiseren we de poortwachtersfunctie Jeugdhulp in de klas;
- Jeugdgezondheidszorg actualiseert haar taakomschrijving.
- Ons Samenwerkingsverband onderhoudt korte lijnen met het Jeugdteam;
- De Ondersteuningscommissie onderhoudt korte lijnen met het Jeugdteam.

Afstemming primair - voortgezet onderwijs

- a. Het Samenwerkingsverband continueert het jaarlijks overleg met vertegenwoordigers van het voortgezet onderwijs Hoeksche Waard, waarbij in ieder geval advisering, de inzet van de Plaatsingswijzer en het digitale transport aan bod komen;
- b. Het Samenwerkingsverband PO nodigt het Samenwerkingsverband VO uit ook deel te nemen aan dit overleg.
- c. Het Samenwerkingsverband PO neemt het initiatief om samen met het Samenwerkingsverband VO te doordenken op welke wijze leerlingen die in het (S)BO thuisnabij, passend onderwijs krijgen zo soepel mogelijk de overstap naar het (regulier) VO kunnen maken.

Afstemming met voorschoolse voorzieningen

9. Het Samenwerkingsverband evalueert met alle voorschoolse voorzieningen, zowel reguliere opvang als speciale settings als KDC en MKD, de voortgang voor de kinderen die zijn aangemeld bij de Ondersteuningscommissie.

Professionaliseringsaanbod

10. Het Samenwerkingsverband realiseert een kwalitatief en relevant studieaanbod voor 2021-2022, dat:
 - a. een duidelijke koppeling met de ambities en doelstellingen van het Samenwerkingsverband voor 2018-2022 en 2021-2022 heeft;
 - b. in het kader van duurzaamheid aandacht besteedt aan de Plaatsingswijzer, Bouw! en Kurzweil.
11. Vanwege de centrale rol die CLB/HGW speelt binnen het passend onderwijs in de Hoeksche Waard bevat het studieaanbod 2021-2022 wederom cursussen voor interne en externe begeleiders met betrekking tot deze werkwijze.
12. Alle scholen werken verder aan het optimaliseren van het aanbod aan hoogbegaafde kinderen met aandacht in het bijzonder voor compacten, verrijken en versnellen. Er zijn in 2021-2022 twee studiemiddagen “hartstikke hoogbegaafd” en “verrijken met Bloom”.
13. Het Samenwerkingsverband monitort het onderwijs aan en de opvang van leerlingen met internaliserende en externaliserende problematiek op het SBO.
14. Het Samenwerkingsverband heeft het schoolmodel aangescherpt: scholen maken een begroting en de besturen leveren een overzicht van de daadwerkelijke besteding van de gelden. (zie ambitie 15).

Gelden beschikbaar gesteld door het Samenwerkingsverband

15. Alle scholen:

- a. maken een financiële begroting van de gelden beschikbaar gesteld door het Samenwerkingsverband voor het schooljaar 2021-2022;
- b. plaatsen deze begroting per 1 augustus 2021 als bijlage van hun Schoolondersteuningsprofiel (zie bijlage 5) op hun schoolwebsite.
- c. zorgen ervoor dat bij het opstellen van de begroting men rekening houdt met de realisatie in het jaar daarvoor.
- d. realiseren zich dat de gelden ter versterking basisondersteuning een goede Bouw! aanpak van minimaal 24 lesjes per kind mogelijk maakt.

Alle betrokken besturen:

- e. leveren aan het begin van ieder kalenderjaar een overzicht van de bestede gelden versterking basisondersteuning en de gelden ontvangen voor het SBO, SO en VSO aan de directie van het Samenwerkingsverband.
- f. zorgen ervoor dat de directeuren kennis hebben van hun bestedingen.

De directie van het Samenwerkingsverband:

- g. bespreekt de besteding van de passend onderwijsmiddelen en de wijze waarop deze bijdraagt aan de versterking van de basisondersteuning en ambities en doelstellingen van het Samenwerkingsverband tijdens haar bezoeken aan de scholen;
- h. doet ditzelfde voor de inzet van gelden binnen het SBO, SO en VSO, de doelen die de beide SBO's en het SO/VSO nastreven en de wijze waarop zij met behulp van deze extra gelden die doelen bewerkstelligen.

16. Het Samenwerkingsverband moedigt aan in het kader van inclusiever onderwijs om te onderzoeken:

- a. op welke wijze het kind nog meer startpunt van ons handelen als professionals kan zijn;
- b. hoe kinderen mede-eigenaar van hun leerproces kunnen worden;
- c. op welke manier mede-eigenaarschap zich vertaalt in gepersonaliseerd leren.

Kwaliteitszorg

17. De directie van het Samenwerkingsverband:

- a. monitort de implementatie van de ambities en doelstellingen van het Ondersteuningsplan 2018-2022 en het Ondersteuningsjaarplan 2021-2022;
- b. optimaliseert haar kwaliteitszorgsysteem door een grotere samenhang te creëren tussen de gestelde ambities en de informatie die zij jaarlijks ophaalt;
- c. bezoekt als onderdeel van haar kwaliteitszorgsysteem jaarlijks alle scholen;
- d. bespreekt tijdens deze schoolbezoeken minimaal de volgende onderwerpen:
 - De besteding van de gelden ontvangen vanuit het Samenwerkingsverband, de wijze waarop deze middelen de basisondersteuning van de school versterken, bijdragen aan de realisatie van de ambities van het Samenwerkingsverband en leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeftes ten goede komen;
 - De stand van zaken aangaande (implementatie van) beleid op het gebied van dyscalculie en gedragsproblematiek;
 - Het beleidsplan Bouw! en het aantal lessen BOUW! per kind per maand;
 - Het optimaliseren van het leesonderwijs in de groepen 2,3 en 4;

- De inzet van Kurzweil als digitaal compensatiemiddel;
 - De samenwerking met School Maatschappelijk Werk en het Jeugdteam;
 - De afstemming met de Ondersteuningscommissie;
 - De scholing van individuele teamleden en het team als geheel;
 - De mate waarin zij gebruik maken van het aanbod uit de studiegids van het Samenwerkingsverband;
 - Specifiek voor het SBO en SO: de mate waarin leerlingen op hun plek zijn binnen het SBO of SO en eventuele doorstroom vanuit SO naar SBO en SBO naar het BAO;
 - Optioneel / Indien van toepassing: het aantal aanmeldingen en de redenen van aanmeldingen bij de Ondersteuningscommissie door ouders/verzorgers, deelname aan het SBO van twee procent of meer en handelwijze bij een BAO-BAO plaatsing.
- e. formuleert duidelijk of zij haar doelen behaalt en hoe tevreden zij is over de resultaten.

Hoofdstuk 5 Kengetallen

Aantal scholen

a. aantal basisscholen	35
b. aantal scholen voor speciaal basisonderwijs	2
c. aantal scholen voor speciaal onderwijs	1
d. totaal aantal scholen	38

Leerlingenaantallen op 1 oktober SWV (zonder SO)

Aantal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
a. In swv	6688	6345	6347	6227	6147	6181	6183	6232	
b. bao	6483	6552	6163	6056	5982	6026	6032	6097	
c. sbo	205	207	184	171	165	155	151	135	

Deelnamepercentage SBO en SO

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sbo	3.16%	2.90%	2.75%	2.68%	2.51%	2.50%	2.15%		
So	0,89%	0.95%	0.80%	0.75%	0.78%	0.79%	0.74%		

Percentage SO en SBO landelijk vergeleken

	SBO'17	SBO'18	SBO'19	SBO'20	SO '17	SO '18	SO'19	SO'20
H.W.	2.68%	2.51%	2.44%	2.17%	0.75%	0.78%	0.79%	0.74%
Landelijk.	2.34%	2.42%	2.49%	2.51%	1.62%	1.67%	1.74%	1.80%

Aantal aanmeldingen bij de Ondersteuningscommissie (OC)

Aantal leerlingen	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
a. aangemeld OC	30 ¹	36 ¹	63 ¹	38 ¹	44 ¹	42 ¹		
	16 ²	23 ²	10 ²	15 ²	7 ²	16 ²		
Totaal	46	59	73	53	51	58		
b. advies BAO	3	1	7	5	1	3		
c. advies PAB	1	0	0	1	0	0		
d. advies SBO	33	49	58	35	39	44		
e. advies SO	6	8	8	12	10	10		
f. advies anders	3	1	1	0	1	1		

¹ Aanmeldingen bij de OC door basisscholen verbonden aan SWV 28.04.

² Aanmeldingen bij de OC door MKD, KDC, diverse instanties en andere SWV-en.

Afgegeven TLV's.

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Sbo	23	34	53	35 ¹	39 ²	44 ³		
So	2	0	5	12	10+3*	10		
Totaal	25	34	58	47	52	54		

¹ Pluspunt 23 en Willem-Alexander 12

² Pluspunt 19 en Willem-Alexander 20

³ Pluspunt 29 en Willem-Alexander 15

* zonder tussenkomst O.C.

Grensverkeer.

Grensverkeer is geld dat een SWV betaalt aan het SWV 2804 voor deelname aan het SBO gedurende alle jaren dat het kind op het Pluspunt of Willem-Alexander blijft.

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
a. uitgaand	€ -----	€ 8.320	€ -----	€ -----	€ -----	€
b. inkomend	€ 16.741	€ 63.479	€ 45.036	€ 41.985	€ 89.000	€ 83.000

Rugzakken.

Conform afspraak hebben de besturen van de onderstaande scholen de rugzakgelden ontvangen.

	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
De Hoeksche School	€ 14.250	€ 7.096	€ 7.096	-----	-----
Csg de Waard	€ 62.973	€34.358	€12.896	€10.025	-----

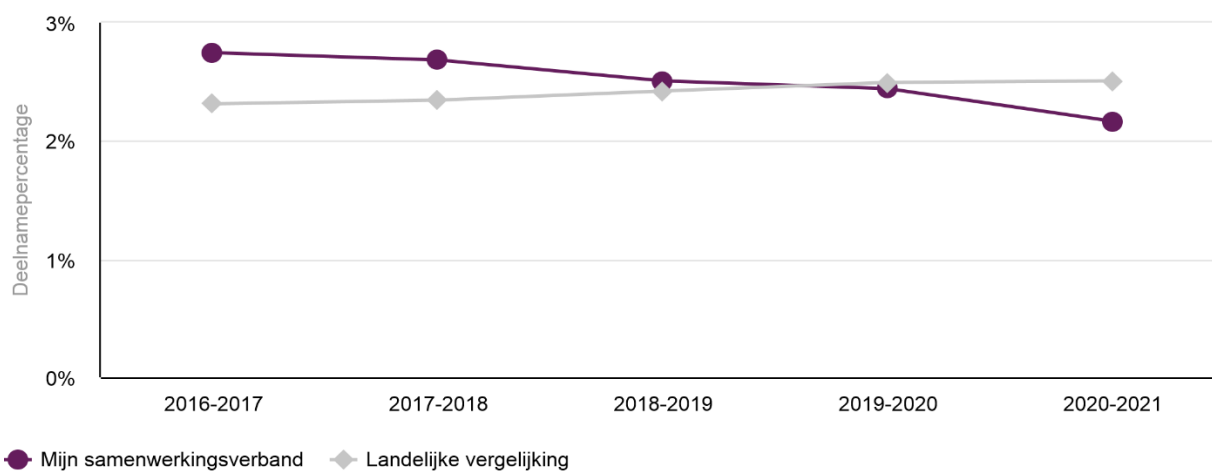
Meer dan 2%

Het streven is 2 % per school want zo wordt het SWV bekostigd. Is de deelname boven de 2% dan doet de school een beroep op de gelden van de andere scholen van het SWV.

	1 okt 2019	2%	Pl.punt	Wil.-A.	Tot.	Leerlingen boven de 2% Leerlingen beneden de 2%
Schelf	242	5	1	2	3	2
Talent	63	1	0	0	0	1
Meerwaarde	316	6	3	2	5	1
Zevensprong	223	5	5	2	7	2
Blieken	117	2	0	0	0	2
Eendragt	107	2	2	1	3	1
Dubbeldekker	155	3	1	0	1	2
Kraaienest	45	1	1	0	1	0
Takkenbosse	234	5	2	0	2	3
Tandem	200	4	6	0	6	2
Klinker	300	6	6	1	7	1
Onder de W	120	2	2	0	2	0
Gouwaert	50	1	0	1	1	0
Anker	70	1	0	0	0	1
Bommel	50	1	2	0	2	1
Boomgaard	217	4	1	1	2	2
Driespan	354	7	4	1	5	2
Vlaskhoek	67	1	1	0	1	0
Pijler	120	2	0	3	3	1
Leeuwenhart	169	3	2	3	5	2
Wegwijzer	103	2	0	1	1	1
Schelp	183	4	3	1	4	0
Vliet	105	2	0	0	0	2
Molenwiek	194	4	1	0	1	3
Weerklank	102	2	0	0	0	2
Regenboog Z	124	2	0	1	1	1
Bouwsteen	354	7	6	5	11	4
Regenboog H	153	3	0	1	1	2

Parel	188	4	3	1	4	0
Bron	243	5	7	1	8	3
Sabina	350	7	3	4	7	0
Kriekenhof	152	3	1	5	6	3
Keuchenius	171	3	0	3	3	0
Hoeksteen	175	4	1	3	4	0
Willibrordus	216	4	3	0	3	1

Deelname SBO Hoeksche Waard en landelijk.

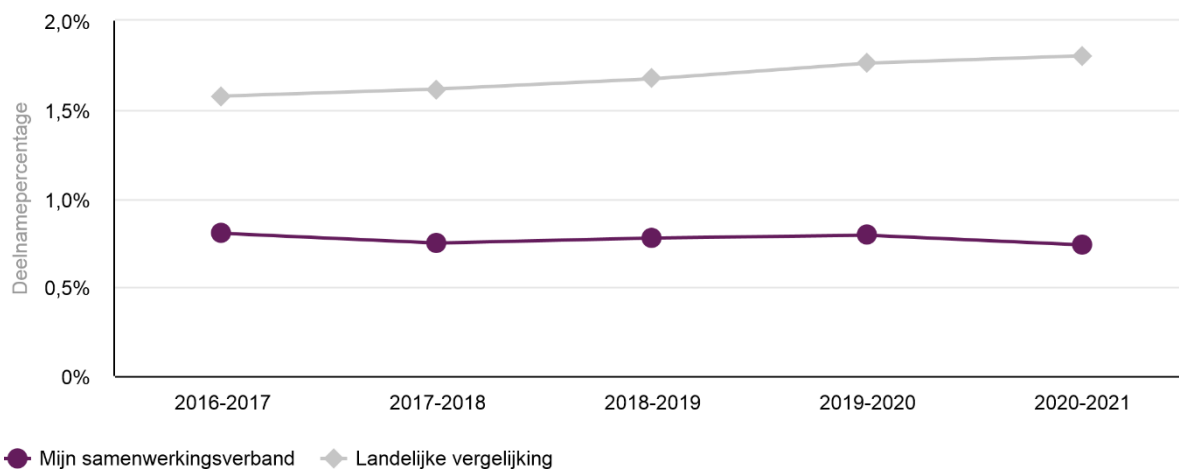

Bron: Dashboard passend onderwijs

SBO: Landelijk 2.51%

SWV 2.17%

Deelname SO en landelijk.

Bron: Dashboard passend onderwijs

S.O.: Landelijk 1.77 %

SWV 0,74%

Hoofdstuk 6 Beleidsdocument Bouw!

BELEIDSDOCUMENT BOUW! van.....(naam school)

Ingevuld op(datum) door(naam Bouw!-coördinator/ IB-er/ directeur)

Betreft schooljaar

2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Visie en beleid van de school m.b.t. Bouw!

Wat is Bouw!?

Bouw! is het interventieprogramma dat voorziet in extra ondersteuning, instructie en oefening in (voorbereidend) lezen van leerlingen in groep 2 t/m 4 die risico lopen op leesachterstand en -problemen. Het kind leert, de tutor stuurt en de computer wijst de weg. Ouders, grootouders, leerlingen uit hogere groepen, vrijwilligers of onderwijsassistenten fungeren als tutor. Bouw! bestaat uit 523 online computerlessen voor het aanleren, oefenen, herhalen en toepassen van de leerstof. Deze zijn voorzien van heldere instructies voor de tutor, zodat er zowel op school als thuis mee gewerkt kan worden.

Voor wie?

Een flink aantal kinderen in groep 2 heeft expliciete instructie en oefening nodig om goed voorbereid naar groep 3 te gaan en niet direct op achterstand te staan. Door hen al in groep 2 te laten werken met Bouw!, krijgen zij meer vaardigheid en zelfvertrouwen en daardoor ook meer motivatie om te leren lezen. Om tot volledige beheersing te komen wordt de interventie in groep 3 en 4 voortgezet. Het programma kan ook vanaf begin groep 3 of later worden ingezet bij leerlingen die er behoefte aan hebben.

Waarom?

Vroeg beginnen en twee jaar lang ondersteunen is voor het scheppen van eerlijke kansen van belang omdat een eenmaal opgelopen ontwikkelingsachterstand meestal later niet ingelopen wordt. Wanneer een kind zo'n voortdurende achterstand heeft dat van een leesprobleem gesproken kan worden, is het veel moeilijker om gemotiveerd te blijven en loopt het kind een risico om in een negatieve spiraal terecht te komen.

Hoe?

Preventief inzetten vanaf halverwege groep 2 en ermee doorgaan in groep 3 en 4 is het meest effectief.

Supplementair aan de standaardmethode inzetten in de groep 3 is ook effectief: start in september-oktober.

Remediërend: Bouw! kan ook ingezet worden wanneer een kind later opvalt (bijv. op basis van de januarimeting in groep 3 of nog later).

Het doel van deze toepassingswijzen is dat de leerlingen uiteindelijk het hele domein van letters en lettercombinaties vloeiend kennen en het lezen van korte en steeds langere woorden met de nodige snelheid beheersen, de basis van de functionele geletterdheid.

Op welke wijze is het schoolbeleid vastgelegd m.b.t. Bouw!?! (aankruisen)

- Middels Beleidsdocument Bouw! (jaarlijks) als vast onderdeel van het Ondersteuningsjaarplan
- Middels vermelding in het Schoolondersteuningsprofiel op alle niveaus
- In de Basisondersteuning
 - Niveau 0
Bouw! ter voorkoming van leesproblemen en EED in het basispakket van alle scholen
 - Niveau 0'
Leerkrachten zijn op de hoogte van (voortgang in) Bouw! door informatie BC en tutoren. Stemmen hun onderwijsaanbod in de groep op de voortgang af.
 - Niveau 1
Interne ondersteuning door Bouwcoördinator (BC)
 - Niveau 2
Externe ondersteuning door experts (Leestalent)
- In de Studiegids SWV 2804
 - Jaarlijks aanbod voor nieuwe Bouwcoördinatoren
- Middels de Projectgroep SWV 2804: gericht op duurzame implementatie.
- In het Protocol dyslexie (op iedere school aanwezig)
- In het Schoolplan (4-jaarlijks)

Doel

<i>Met welk doel zetten wij Bouw! in?</i>	<i>Aankruisen als van toepassing</i>
Verbeteren van de leesvaardigheid	
Voorkomen van leesachterstand	
Vermindering aantal dubblures	
Vermindering aantal verwijzingen naar buitenschoolse zorg (dyslexie)	
Verhoging zelfvertrouwen en motivatie	

Inzet Bouw!

<i>Op welke wijze zetten wij Bouw! in? (meer dan een werkwijze mogelijk)</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
<i>Preventief</i> (start halverwege groep 2)				
<i>Supplementair</i> (start bij begin of na herfstsignalering van groep 3)				
<i>Remediërend</i> (start vanaf hoofdmeting januari van groep 3 of later)				

Selectie van leerlingen

<i>Hoe signaleren en ondersteunen wij leerlingen in het voortraject?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Bij de kennismakingsgesprekken groep 1 wordt ingegaan op taalontwikkeling en belangstelling voor voorlezen...				

... en de vraag gesteld of er familieleden zijn die moeite hebben (gehad) met lezen en/of schrijven.				
In groep 1-2 wordt de ontwikkeling in beginnende geletterdheid en taal in kaart gebracht.				
In oktober groep 2 worden bij alle leerlingen letterkennis en klankbewustzijn bepaald.				
Vervolgens wordt beslist welke leerlingen baat hebben bij een intensief aanbod in groep 2.				
Dit aanbod wordt gerealiseerd in de maanden november – januari.				
In januari groep 2 worden bij (een deel van) de leerlingen letterkennis en klankbewustzijn bepaald.				

<i>Welke observatie- en toetsinstrument(en) worden gebruikt in groep 2 (aankruisen)?</i>	☐ Toetspakket Beginnende geletterdheid – CPS ☐ Toetsen Protocol groep 1-2 ☐ Productieve Letterkennis ☐ CELF-IV-NL ☐ Kleuters in beeld ☐ Anders (open vraag)
--	--

<i>Hoe selecteren wij leerlingen voor Bouw!?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
<i>Preventief:</i> in januari groep 2 wordt op basis van letterkennis- en klankbewustzijn bepaald welke leerlingen baat hebben bij een start in februari - maart.				
<i>Supplementair:</i> begin groep 3 wordt op basis van letterkennis- en klankbewustzijn bepaald welke leerlingen baat hebben bij een start in september.				
<i>Supplementair:</i> na de herfstsignalering groep 3 wordt bepaald welke leerlingen alsnog gebaat zijn bij Bouw!				
<i>Remediërend:</i> in januari groep 3 of later wordt op basis van toetsgegevens bepaald welke leerlingen alsnog gebaat zijn bij Bouw!				
Tot deelname aan Bouw! wordt besloten door de Bouw!-coördinator in overleg met de leerkracht en de ouders.				

Organisatie

<i>Hoe organiseren wij coördinatie en overleg over de voortgang?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Er is een Bouw!coördinator (BC).				
Er is overleg met tutoren.				
Er is overleg tussen de BC en groepsleerkrachten.				
Er is overleg met de ouders.				

<i>Hoeveel keer per jaar is er overleg met tutoren?</i>	Aantal keer (open vraag):
---	---------------------------

Bouw!-coördinator

<i>Welke taken en verantwoordelijkheden heeft de Bouw!-coördinator (BC)?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Beheert Lexipoort - klantportal van Bouw! – en zorgt voor toegang (leerkrachten).				
Maakt leerling-accounts aan.				
Selecteert leerlingen samen met groepsleerkracht.				
Overlegt met ouders over deelname.				
Werft, schoolt en ondersteunt tutoren.				
Roostert tutoren in.				
Gaat na of schooltutoren voldoen aan de afgesproken frequentie en tijdsduur.				
Vervangt schooltutor door een andere indien gewenst.				
Gaat na of thustutoren voldoen aan de afgesproken frequentie en tijdsduur.				
Zoekt een andere oplossing als ouders niet kunnen fungeren als thustutor.				
Stemt met groepsleerkrachten af wie de Bouw! toetsen afneemt.				
Houdt leerlingresultaten bij in Lexipoort en leerlingdossier.				
Analyseert vijf keer per jaar de monitordata uit Lexipoort (o.a. over voortgang en oefenfrequentie) en houdt tussenevaluaties.				
Overlegt met tutoren over gang van zaken				
Overlegt met groepsleerkrachten over de voortgang en bespreekt hoe zij hun onderwijsaanbod op de voortgang af kunnen stemmen.				
Zorgt voor kennisoverdracht tussen tutoren.				
Overlegt met ouders over voortgang.				

Informeert schoolteam over Bouw!				
Neemt contact op met ICT-beheerder wanneer er technische problemen zijn				
Deelt (deel-)diploma's uit aan Bouw!leerlingen.				
Overlegt met groepsleerkracht wie van hen selectie- en deoltoetsen afneemt.				
Neemt (deel van de) toetsen af.				

ICT-beheerder

<i>Welke taken en verantwoordelijkheden heeft de ICT-beheerder (indien aanwezig)?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Zorgt voor ICT-voorwaarden (ICT-netwerk, WIFI, controleren systeemeisen, voldoende laptops/chrome-books, koptelefoons).				
Zorgt voor passende oplossing als Bouw!- of ICT-materialen niet functioneren.				
Andere oplossing dan door ICT-beheerder, bijv. Lexima (open vraag)				

Groepsleerkrachten

<i>Welke taken en verantwoordelijkheden hebben de groepsleerkrachten die Bouw!leerlingen hebben?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Zijn op de hoogte van voortgang in Bouw! door informatie BC en tutoeren.				
Overleggen met BC wie van hen selectie- en deoltoetsen afneemt.				
Nemen (deel van de) toetsen af.				
Stemmen hun onderwijsaanbod in de groep op de voortgang af.				
Geven aandacht aan succeservaringen en motivatie van de Bouw!leerlingen				
Informeren ouders over de voortgang.				
Informeren bij thuishutoren naar voortgang.				
Bespreken bij overdracht met volgende groepsleerkracht de voortgang (Bouw! resultaten, inzet, motivatie en betrokkenheid ouders).				

Tutores

<i>Wie fungeren er als tutor?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)

Eigen ouders thuis				
Eigen ouders op school				
Vrijwilligers				
Oudere leerlingen				
Onderwijsassistenten				
Anders (open vraag)				

<i>Wat vragen wij van tutoren op school?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Zijn op de afgesproken tijdstippen beschikbaar.				
Zijn in staat om leerlingen te instrueren en motiveren.				
Kunnen voldoen aan de afgesproken frequentie en tijdsduur.				
Houden voortgang bij.				
Informeren de BC over inzet, motivatie, stagnaties.				
Informeren de groepsleerkracht over inzet en motivatie van hun leerlingen.				
Nemen deel aan overleg met tutorengroep en Bouw!-coördinator.				
Melden ICT-problemen aan BC.				
Melden aan BC als een leerling getoetst moet worden.				
Anders (open vraag)				

<i>Wat vragen wij van tutoren thuis?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Zijn in staat om hun kind te instrueren en motiveren.				
Kunnen voldoen aan de afgesproken frequentie en tijdsduur.				
Informeren de BC over inzet, motivatie, stagnaties.				
Delen hun ervaringen t.a.v. inzet en motivatie van hun kind met de leerkracht.				
Melden aan BC als hun kind getoetst moet worden.				
Anders (open vraag)				

Oefenfrequentie en -tijd

<i>Welke oefenfrequentie en -tijd streven wij (gemiddeld) na bij preventieve en supplementaire inzet?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Minimaal 24 lessen per maand				

2-3 lessen per sessie				
3 sessies per week				
20 minuten bruto per sessie				
Anders (open vraag)				

<i>Welke oefenfrequentie en -tijd streven wij (gemiddeld) na bij remediërende inzet?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Minimaal 30 lessen per maand				
3 lessen per sessie				
3 sessies per week				
20 minuten bruto per sessie (60' per week)				
Anders (open vraag)				

Rooster

<i>Op welke tijdstippen vinden de sessies plaats?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we het volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Op vaste tijdstippen onder schooltijd (tijdens leesles).				
Op vaste tijdstippen onder schooltijd (buiten leesles).				
Op vaste tijdstippen voor/na schooltijd.				
Vast per leerling maar wisselend tussen leerlingen.				
Anders (open vraag)				

Ouders

<i>Hoe betrekken wij de ouders erbij?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we het volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Worden geïnformeerd over Bouw! via de website van de school				
Hebben met de BC een bespreking als hun kind baat heeft bij Bouw!				
Worden, als hun kind gaat deelnemen, door de Bouw!-coördinator geïnformeerd over de werkwijze en hun rol daarin				
Worden gestimuleerd om thuis met hun kind met Bouw! te werken.				
Worden geïnformeerd over de voortgang (informeel en in 10-minutengesprekken).				
Worden uitgenodigd om mee te kijken hoe hun kind samen met de tutor in Bouw! op school werkt.				

Monitoring

<i>Hoe monitoren en bespreken wij de voortgang?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we het volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Monitordata (o.a. over voortgang en oefenfrequentie) worden ontleend aan Lexipoort en vastgelegd in het logboek.				
Monitordata wordt vijf keer per jaar geanalyseerd (BC).				
Monitordata worden door BC besproken met de groepsleerkrachten die Bouw!leerlingen hebben.				
Monitordata door BC besproken in het schoolteam.				
Tijdens 10-minutengesprekken wordt de voortgang met de ouders besproken.				
In het overleg met tutores bespreekt BC de monitordata en tussenevaluaties.				

Ondersteuning, verduurzaming en bovenschoolse samenwerking

<i>Hoe zorgen wij voor ondersteuning, verduurzaming en bovenschoolse samenwerken?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we het volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
Bouw! is onderdeel van een integrale aanpak taal- en leesachterstanden.				
De Bouw!monitordata en gang van zaken worden besproken in het schoolteam met het oog op aanpassing, verbetering en verduurzaming.				
Vervangers en nieuwe medewerkers worden ingewerkt in de werkwijze met Bouw!				
Leestalent ondersteunt het implementeren, optimaliseren en verduurzamen van de werkwijze.				
Lexima ondersteunt technische zaken.				
SWV geeft feedback op de monitordata, o.a. tijdens schoolbezoek (als onderdeel van het SWV-kwaliteitszorgsysteem).				
BC neemt deel aan BCnetwerk waarin gang van zaken wordt besproken.				
BNC en leerkrachten nemen deel aan inspiratie- en studiedagen, workshops en scholingsaanbod SWV over Bouw!				
Er wordt gebruik gemaakt van websites waarop kennis wordt uitgewisseld zoals Bouw!plein.				
Anders (open vraag)				

Integrale aanpak taal- en leesachterstanden (niet uitputtend)

<i>Hoe realiseren wij een integrale aanpak?</i>	Voeren we al uit	Implementeren we dit schooljaar	Implementeren we volgend schooljaar	Doen we niet (meer)
In groep 1-4: groepsleerkrachten informeren ouders over het belang van voorlezen.				
In de groepen 1-2 is er een taalrijke omgeving en een aanbod, gebaseerd op de tussendoelen Beginnende Geletterdheid.				
Groep 2 leerkrachten worden bij de uitvoering van een intensief aanbod Beginnende Geletterdheid (november – februari) ondersteund.				
In groep 3-4 komen leerlingen die in Bouw! werken in aanmerking voor verlengde instructie en begeleide oefening (ON2).				
In groep 3-8: de leerkracht besteedt aandacht aan de leesmotivatie (waaronder boekkeuze) en leesstimulering.				
In groep 3-8: groepsleerkrachten informeren ouders over belang van samen lezen, leesbevordering, leesplezier en leesmotivatie.				
Leerlingen die in groep 3-8 nog moeite hebben met lezen (tempo) krijgen extra ondersteuning op ON2 of ON3 (zie protocol Dyslexie van de school).				
In groepen 6-8: groepsleerkrachten ondersteunen de leerlingtutoren en gaan na of tutorschap ook ten goede komt aan hun ontwikkeling.				
Overig (open vraag)				

Afkortingen en begrippen

AB	Ambulante begeleiding
Adaptief onderwijs	Onderwijs dat uitgaat van de verschillen tussen leerlingen en in staat is antwoord te geven op de verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen.
ASS	Stoornis (handicap) in het autistisch spectrum. Deze stoornis mag alleen gediagnosticeerd worden door een gz-psycholoog of (kinder- en jeugd-) psychiater.
Bao	Basisonderwijs.
B.C.	Bouw!coördinator: leerkracht met als taak het coördineren van het de digitale methode Bouw! Bouw! is een aanpak is het voorkomen van ernstige leesproblematiek.
BIG registratie	BIG staat voor beroepen in de individuele gezondheidszorg. Deze registratie is een kwaliteitskenmerk van deze beroepsorganisatie. Een gz-psycholoog is BIG geregistreerd.
CD	Centrale Dienst.
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin.
CLB	De afkorting staat voor consultatieve leerling/leerkrachtbegeleiding, een manier van werken die gericht is op het vergroten van het handelingsrepertoire (deskundigheid) van de leraar om beter tegemoet te kunnen komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling.
Cluster	Het speciaal onderwijs (so) is opgedeeld in vier clusters: cluster 1 voor kinderen met een visuele handicap cluster 2 voor kinderen met een auditieve handicap en/of ernstige taal-spraakproblematiek cluster 3 voor kinderen met een verstandelijke handicap (Zeer Moeilijk Lerend), een lichamelijke handicap incl. chronisch zieke kinderen en meervoudig gehandicapte leerlingen cluster 4 voor kinderen met ernstige gedragsproblemen, ontwikkelingsproblemen en/of kind-psychiatrische problemen
DBC	Diagnose- Behandel - Combinatie
DSM IV	Diagnostic Statistical Manual of Mental Disorders, fourth edition. Een uit Amerika afkomstig handbook voor diagnose en statistiek van psychische aandoeningen, dat in de meeste landen als standaard handbook wordt gehanteerd in de psychiatrische diagnostiek
Dyslexie	Een stoornis (handicap). Dyslexie betekent 'Ernstige en hardnekkige problemen bij het automatiseringsproces van de lees- en/of

	spellingvaardigheden'. De diagnose dyslexie mag alleen door een daartoe bevoegde deskundige worden gesteld.
EED	Enkelvoudige ernstige dyslexie. Alleen EED leidt tot een behandeling bekostigd door de gemeente.
ERWD	Ernstige Reken- en Wiskundeproblematiek en Dyscalculie
GZ-psycholoog	Psycholoog die een aanvullende postdoctorale opleiding heeft gevolgd en die opgenomen is in het Beroepen Individuele Gezondheidszorg (BIG) register. GZ staat voor gezondheidszorg. Voor verzekeringsmaatschappijen is deze erkenning vaak een voorwaarde om tot vergoeding over te gaan.
Handelingsverlegenheid	Handelingsverlegenheid ontstaat wanneer een leraar/school niet in staat is om aan de onderwijsbehoeften van een leerling te voldoen. Het is de door school en leraar gevoelde (en dus reële) impasse die ontstaat door de discrepantie tussen gewenst onderwijsaanbod aan de leerling en/of de verlangde ondersteuningsbehoefte van de leraar. Handelingsverlegenheid waarover we hier spreken is altijd onderwijsgerelateerd.
Helpdesk	De helpdesk biedt scholen (leraren, intern begeleiders, directieleden, ouders) een platform aan waarmee zij rechtstreeks een korte vraag kunnen stellen via telefoon of e-mail. We streven er naar om een vraag binnen 2 werkdagen te beantwoorden. Het kan soms noodzakelijk zijn om een bezoek te brengen aan de vraagsteller om het antwoord goed te kunnen formuleren. Een consult behoort dus tot de mogelijkheden. Soms kan naar aanleiding van een vraag aan de helpdesk het advies 'aanmelden voor een intake' geformuleerd worden.
HGD	Handelingsgerichte diagnostiek is een praktijkmodel met vijf fasen. In deze werkwijze is er meer oog voor diagnostiek van de onderwijsleer- en opvoedingssituatie: wat gaat hierin goed en wat zou beter kunnen worden. Verder is er meer aandacht voor de samenwerking tussen school, ouders en kind. Dit model is ontwikkeld door Noëlle Pameijer en Tanja van Beukering.
HGW	Deze letters staan voor handelingsgericht werken, een stapsgewijze constructieve manier van werken voor de intern begeleider waarbij de uitgangspunten en de fasen hetzelfde zijn als bij handelingsgerichte diagnostiek
IB	Intern begeleider, de coördinator van de zorg op de basisschool
Intervisie	Kennisuitwisseling op gelijkwaardig niveau; de gespreksdeelnemers hebben hetzelfde werk/eenzelfde functie en kunnen op collegiale basis informatie/kennis uitwisselen. 'Good practice' voorbeelden maken veelal deel uit van deze vorm van deskundigheidsbevordering.

Jeugdarts GGD	Bij een intake kan er informatie ingewonnen worden bij de jeugdarts of kan de jeugdarts worden ingeschakeld om bepaalde informatie te achterhalen/te onderzoeken
Leerlingvolgsysteem	Het geheel van methode gebonden en methode onafhankelijke toetsen en observatiemodellen dat een school bijhoudt om de vorderingen van leerlingen in kaart te kunnen brengen
LG	Lichamelijk gehandicapt
LGF	Leerlinggebonden financiering oftewel de Rugzak
LWO	leerweg ondersteunend onderwijs. (VMBO).
LZ	Langdurig ziek
Methode toetsen	methode afhankelijke toetsen zijn de toetsen die horen bij een bepaalde methode. AVI toetsen worden eveneens gerekend tot de methode afhankelijke toetsen. Samen met de methode onafhankelijke toetsen vormen deze het leerlingvolgsysteem
Methode-onafhankelijke toetsen	Landelijk genormeerde toetsen, dit kunnen Cito toetsen zijn, maar ook toetsen van andere ontwikkelaars (bijv. Eduforce). Deze toetsen vormen samen met de methode afhankelijke toetsen een belangrijk onderdeel van het leerlingvolgsysteem
MG	Meervoudig gehandicapt
MKD	Medisch Kleuter Dagverblijf heeft specifieke expertise in het signaleren en onderkennen van ontwikkelingsproblemen en het vervolgens stimuleren van een optimale ontwikkeling voor kinderen van 0 tot 7 jaar. Hiervoor beschikken zij over een aantal specialismen, waaronder fysiotherapie, logopedie, speltherapie en medische/verpleegkundige advisering. Aanmelding voor plaatsing geschiedt via bureau Jeugdzorg.
Multidisciplinair	Een team dat is samengesteld uit mensen met een verschillende expertise
NIP	Nederlands Instituut van Psychologen is de landelijke beroepsvereniging van psychologen. Het NIP draagt zorg voor de kwaliteit van de beroepsuitoefening van zijn leden. De leden zijn te herkennen aan het keurmerk psycholoog NIP.
OC	Ondersteuningscommissie
OKR	Onderwijskundig rapport: verzamelnaam voor documenten die gebruikt worden om gegevens over leerlingen door te geven aan een commissie of een andere school
O.N.	Onderwijs Nieuwkomers
Onderwijsbehoeften	De omschrijving van een begeleiding, die een leerling nodig heeft om tot leren te kunnen komen. Dit laat zich het best omschrijven middels de aanvullingen op de volgende zinnen: 'deze leerling heeft instructie

	nodig die..., opdrachten nodig die..., (leer)activiteiten nodig die..., feedback nodig die..., groepsleden nodig die..., een leraar nodig die..., een leeromgeving nodig die..., ondersteuning nodig die...’.
OP	Ondersteuningsplan (voormalig Zorgplan)
OPR	Ondersteuningsplanraad
Orthopedagoog	houdt zich bezig met kinderen in een problematische leer- opvoedingssituatie. Hieronder vallen leer-, gedrags- en opvoedingsproblemen
Orthotheek	een bibliotheek gericht op onderwijs en onderwijsondersteuning. Daarin kunnen ook leermiddelen opgenomen zijn.
Ouders	Onder ouders wordt tevens verstaan: verzorgers en/of voogden
PAB	Preventieve ambulante begeleiding, gebaseerd op de door een leraar geformuleerde ondersteuningsbehoeften. Deze richt zich op het ontwikkelen van leerkrachtvaardigheden teneinde tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Een dergelijke begeleiding vindt plaats op basis van gelijkwaardigheid.
Passend onderwijs	Onderwijs passend voor ieder kind. Scholen en hun besturen krijgen de verantwoordelijkheid om voor alle leerlingen (ongeacht hun beperking) een passend onderwijsaanbod te realiseren
PRO	Praktijk onderwijs. Dit is een zorgvoorziening voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte in het voortgezet onderwijs. De toetsing om voor PRO in aanmerking te komen wordt gedaan door Koers VO Rotterdam. De toelatingscriteria en de toegelaten toetsingsinstrumenten worden jaarlijks aangepast en gepubliceerd in het gele katern
Protectieve factoren	Letterlijk: beschermende factoren of omstandigheden, dat wat pleit voor het advies.
PSZ	Peuterspeelzaal
REC	Regionaal Expertise Centrum. Een centrum van verschillende speciale scholen (zie ‘cluster’)
Remedial Teaching	In veel scholen een taak van een buiten de groep werkende leraar die middels pre-teaching of re-teaching leerlingen extra onderwijs ondersteuning biedt
SBO	Speciaal basisonderwijs.
SMARTI	Een manier van het formuleren van doelstellingen; deze moeten specifiek (dus eenduidig), meetbaar, acceptabel, realistisch (dus haalbaar) en tijdgebonden en inspirerend zijn
SMW	Schoolmaatschappelijk werk
SO	Speciaal onderwijs (zie ook ‘clusterschool’)

SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SWV	Samenwerkingsverband, in ons geval SWV 28.04, een samenwerking van alle scholen van de Hoeksche School, Willibrordusschool, CSG de Waard en de Leeuwenhartschool.
SWV-VO HW	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Hoeksche Waard.
TLC	Toelaatbaarheidscommissie. Geeft een toelaatbaarheidsverklaring af waarmee ouders hun kind aanmelden bij een S(B)O school
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
WEC	Wet op expertisecentra
ZAT	Zorg Advies Team; bovenschools heet dit team ook wel MDT. We kennen ook een ZAT op schoolniveau; dat team wordt ook wel Zorgteam genoemd
ZMLK	Zeer moeilijk lerende kinderen

Bijlage 1: 210203 Analyse van besteding gelden ter versterking basisondersteuning '19 en '20.

Bestuur	2019	Besteed		%	2020	Besteed		%
Willibrordus	€ 66.300	€ 76.794	- €10.674	nvt	€ 72.560	€ 73.475	- € 915	nvt
Leeuwenhart	€ 40.904	€ 38.570	€ 2.334	5%	€ 54.839	€ 72.436	- € 17.596	nvt
Csg de Waard	€ 697.416	€597.942	€ 99.473	14%	€ 861.440	€ 805.043	€ 56.397	7%
DHS	€ 909.000	€897.372	€ 11.627	1%	€ 1.057.561	€ 1.025.712	€ 31.848	3%

Percentages zijn berekend over het daadwerkelijk ingezette bedrag (Besteed).

Personele inzet: ib-ers, rt-ers, plusklasleerkrachten, onderwijsassistenten, co-teachers, O.O.P. e.d.

	Besteed 2019		Besteed 2020	%
Willibrordus	€ 63.308	82%	€ 60.030	84%
Leeuwenhart	€ 26.151	67%	€ 58.259	80%
Csg de Waard	€ 471.837	79%	€ 716.833	89%
DHS	€ 723.368	80%	€ 902.183	88%
Gemiddeld		77%		85%

Professionalisering: scholing en training

	Besteed 2019		Besteed 2020	%
Willibrordus	€ 12.000	16%	€ 5.980	8%
Leeuwenhart	€ 9.085	23%	€ 7.376	10%
Csg de Waard	€ 36.255	6%	€ 17.885	2%
DHS	€ 59.198	6%	€ 43.595	4%
Gemiddeld		12%		6%

Externe expertise: CLB, coaching e.d.

	Besteed 2019		Besteed 2020	%
Willibrordus	€ 1.666	2%	€ 1.955	3%
Leeuwenhart	€ 1.737	5%	€ 4.941	7%
Csg de Waard	-----	----	-----	----
DHS	€ 71.028	8%	€ 54.847	5%
Gemiddeld		4%		4%

Materiële inzet: computers, leermaterialen, hulpmiddelen, enz.

	Besteed 2019		Besteed 2020	%
Willibrordus	-----	---	€ 3.510	5%
Leeuwenhart	€ 1.595	4%	€ 69	1%
Csg de Waard	€ 89.146	15%	€ 70.324	9%
DHS	€ 39.402	4%	€ 25.084	2%
Gemiddeld		6%		4%

Totaaloverzicht

Naam	P.I. 19	P.I. 20	Prof. 19	Prof. 20	Ext. E. 19	Ext. E. 20	Mat. inz. 19	Mat. inz. 20
W.B.	82%	84%	16%	8%	2%	3%	-----	5%
L.H.	67%	80%	23%	10%	5%	7%	4%	1%
Csg.	79%	89%	6%	2%	----	-----	15%	9%
D.H.S.	80%	88%	6%	4%	8%	5%	4%	2%
H.W.	77%	85%	12%	6%	4%	4%	6%	4%

Bijlage 2: 200923 Enquête stand van zaken Passend Onderwijs.

200923 Enquête stand van zaken aangaande doelen en ambities OJP 2020-2021

Onze ambitie is dat minimaal 95% van de scholen in 2020-2021 beleid hebben ontwikkeld aangaande Gedrag en ERWD. Vanaf 2021-2022 kunnen beide onderwerpen deel worden van de basisondersteuning.

Totaal 37 reacties van 37 scholen.

Ambities en doelstellingen 2018-2022	2018	2019	2020
Mijn SOP staat op de website.			
Ja: Kraaienest, Zevensprong, De Blieken, Meerwaarde, Parel, Bommel, Takkenbosse, Pijler, Driespan, Schelf, S. van Egmond, Tandem, Dubbeldekker, Vlashoek, Bouwsteen, Leeuwenhart, Willem-Alexander, Anker, Willibrordus, Klinker, Boomgaard, Gouwaert, Talent, Pluspunt, Eendragt, Schelp, Kriekenhof, Regenboog (H), Molenwiek, de Vliet, Weerklank, Hoeksteen, Keuchenius, Bron, Regenboog (ZB)Wegwijzer, Onder de Wieken	97%	100%	100%
	3%		
De financiële verantwoording staat ook op de website.			
Ja: Kraaienest, Onder de Wieken, Meerwaarde, Takkenbosse, Pijler, Driespan, Schelf, S. van Egmond, Dubbeldekker, Vlashoek, Bouwsteen, Anker, Willibrordus, Klinker, Boomgaard, Gouwaert, Weerklank, Talent, Schelp, Kriekenhof, De Blieken, Bommel, Molenwiek, Eendragt, Hoeksteen, Keuchenius, Tandem, Parel, Leeuwenhart, Zevensprong, Regenboog (H), Wegwijzer, de Vliet, Regenboog (Z.B.), Bron	86%	100%	100%
	14%		
Mijn basisondersteuning voldoet aan de basisondersteuning SWV 28.04			
Ja: Kraaienest, Zevensprong, Regenboog (Z.B.), Onder de Wieken, De Blieken, Meerwaarde, Parel, Bommel, Takkenbosse, Pijler, Driespan, Schelf, S. van Egmond, Tandem, Dubbeldekker, Vlashoek, Bouwsteen, Leeuwenhart, Willem-Alexander, Wegwijzer, Anker, Willibrordus, Klinker, Boomgaard, Gouwaert, Talent, Pluspunt, Eendragt, Schelp, Kriekenhof, Regenboog (H), Molenwiek, Bron, Hoeksteen, Keuchenius, de Vliet, Weerklank	100%	100%	100%
Mijn protocol dyscalculie is klaar. Ik weet welke stappen er zijn.			
Ja: Kraaienest, Zevensprong, De Blieken, Willibrordus, Meerwaarde, Parel, Bommel, Pijler, Tandem, Vlashoek, de Vliet, Weerklank, S. van Egmond, Hoeksteen, Dubbeldekker,	32%	32%	41%
I.o.: Regenboog (Z.B.), Driespan, Leeuwenhart, Willem-Alexander, Wegwijzer, Boomgaard, Gouwaert, Talent, Pluspunt, Molenwiek, Bron,	46%	57%	54%

Keuchenius, Onder de Wieken, de Schelf, Eendragt, Schelp, Bouwsteen, Klinker, Kriekenhof, Takkenbosse			
Nee: Anker, Regenboog(H)	22%	11%	5%
Mijn beleid Gedrag is klaar. Een mooie combinatie van l.v.s. (bijv. Zien), planmatige interventies (bijv. SEL van Kees van Overveld) met eventueel een methode/methodiek.			
Ja: Kraaienest, Meerwaarde, Parel, Bommel, Tandem, Dubbeldekker, Bouwsteen, Leeuwenhart, Willibrordus, Klinker, Pluspunt, Hoeksteen, De Bliken, Weerklank, de Vliet, Kriekenhof, Willem-Alexander, Bron	49%	46%	48%
I.o.: Zevensprong, Takkenbosse, Pijler, Driespan, de Schelf, Wegwijzer, Anker, S. van Egmond, Vlashoek, Boomgaard, Schelp, Molenwiek, Eendragt, Regenboog (Z.B.), Gouwaert, Talent, Keuchenius, Onder de Wieken,	43%	51%	49%
Nee: Regenboog (H),	8%	3%	3%
Mijn ib-er is thuis in CLB/HGW.			
Ja: Kraaienest, Zevensprong, Regenboog (Z.B.), Onder de Wieken, De Bliken, Meerwaarde, Parel, Bommel, Pijler, Driespan, de Schelf, Tandem, Vlashoek, Wegwijzer, Willibrordus, Klinker, Boomgaard, Talent, Pluspunt, Eendragt, Kriekenhof, Regenboog (H), Keuchenius, de Vliet, Weerklank, Dubbeldekker, Molenwiek, Leeuwenhart, Hoeksteen, Bouwsteen, S. van Egmond, Takkenbosse, Gouwaert, Bron,	76%	92%	92%
I.o.: Schelp, Willem-Alexander, Anker*	24%	8%	8%
Nee: ----			

*Er gaan ib-ers weg en er komen nieuwe ib-ers.

Bijlage 3: 200923 Enquête onder IB over OC

Als samenwerkingsverband willen we graag dat het contact tussen Ondersteuningscommissie en de Intern Begeleider (I.B-er) zo goed mogelijk verloopt. Om de punten ter verbetering (tips) en consolidering (tops) in beeld te krijgen, hebben wij 18 ib-ers, die met de OC te maken hebben gehad in het schooljaar 2019-2020, verzocht de onderstaande vragen te beantwoorden door een rapportcijfer te geven. Een aantal ib-ers heeft verscheidene reacties toegevoegd.

Aantal reacties: 18.

1. Het maken van afspraken met de Ondersteuningscommissie (O.C.) beoordeel ik met een

Zeer moeilijk	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Makkelijk
---------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-----------

Score 2017-2018: 8.6.

Score 2018-2019: 8.8.

2. Het overleg dat de O.C. met de school heeft, ervaar ik als

Vervelend	1	2	3	4	5	6	7	8.2	9	10	Aangenaam
-----------	---	---	---	---	---	---	---	-----	---	----	-----------

Score 2017-2018: 8.2

Score 2018-2019: 8.7

Twee opmerkingen 2019-2020 van twee ib-ers van verschillende scholen:

- Er werd fijn geluisterd.
- Tijdens het overleg met de O.C. werd ons verteld dat er dingen niet goed ingevuld waren door de toenmalige directeur en mijzelf (als nieuwe Ib-er). Het waren ouders die in deze de aanmelding hadden gedaan, waardoor er bij ons nog niet op alle fronten sprake was van handelingsverlegenheid. Ik vond het jammer om te horen dat hier niet geheel naar gekeken is en er meteen werd gesproken over fouten in de aanmeldprocedure. Daarna een prima gesprek gehad.

3. De O.C. neemt mij serieus

Geenszins	1	2	3	4	5	6	7	8	9.1	10	Volledig
-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	-----	----	----------

Score 2017-2018: 8.7

Score 2018-2019: 8.9

4. Ik ervaar de O.C. als integer

Geenszins	1	2	3	4	5	6	7	8	9.5	10	Volledig
-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	-----	----	----------

Score 2017-2018: 8.7

Score 2018-2019: 9.0

- Opmerking 2019-2020: Zowel de betrokken collega's als ik voelden zich serieus genomen.

5. Ik vind dat de O.C. professioneel handelt conform de afgesproken procedures

Geenszins	1	2	3	4	5	6	7	8	9.0	10	Volledig
-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	-----	----	----------

Score 2017-2018: 8.8

Score 2018-2019: 9.0

Twee opmerkingen 2019-2020 van twee ib-ers van verschillende scholen:

- Uit het format van de OC wat betreft de aanmelding staan duidelijk 4 adviezen. Het eerste advies, blijven op school met hulp/ begeleiding van de OC is in ons traject wat vaag gebleken.
- Het is en fijne recente ervaring geweest dat er mee gedacht werd en dat de procedure iets anders verliep, zodat de leerling meteen de volgende dag naar de Ark kon. Nogmaals: dank je wel.

6. Ik merk dat er ook “met het hart” wordt gekeken bij de intake

Geenszins	1	2	3	4	5	6	7	8	9.6	10	Volledig
-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	-----	----	----------

Score 2017-2018: 8.5

Score 2018-2019: 8.9

7. Ik kan me vinden in de conclusies en advisering van de O.C.

Geenszins	1	2	3	4	5	6	7	8	9.1	10	Volledig
-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	-----	----	----------

Score 2017-2018: 8.7

Score 2018-2019: 9.2

- Opmerking 2019-2020: We hebben zelf gevraagd om begeleiding van de OC. De OC had als advies gegeven continueren basisschool, omdat school nog mogelijkheden zag. Wij hadden begrepen dat dat het eerste advies was en dat er vanuit de OC dan hulp zou kunnen komen. Dit is dan niet aangeboden, maar hebben we zelf gevraagd.

Tot slot: Vijf opmerkingen/verbeterpunten van vijf ib-ers van verschillende scholen.

- Wij hadden te maken met gescheiden ouders. Ondanks de afspraken die we hadden gemaakt met X., had ik niet helemaal het idee dat de boodschap uiteindelijk ook bij vader aan was gekomen. Kan ook aan deze vader liggen hoor, die waaide ook met alle winden mee. Maar helaas ontstonden hier helemaal aan het eind van het jaar misverstanden door onduidelijkheid bij vader. Voor mezelf heb ik nu vooral meegenomen dat ik dus nog beter afstem wie, wanneer, welke ouder inlicht. Verder was het voor mij een prettige kennismaking met deze manier van werken.
- Ik heb de samenwerking als zeer prettig ervaren. Wel loop ik soms te stoeien met het AVG aanleveren van een dossier. Ik doe het nu nog steeds via Google Drive.
- Prettig verlopen afgelopen schooljaar.
- Wij waren zeer tevreden over de contacten, intake en alle andere zaken omtrent de aanmelding bij de OC. Complimenten en van onze zijde geen verbeterpunten dit jaar toe te voegen.
- De samenwerking was heel prettig. Er werd met ons meegedacht en gekeken.

N.a.v. bovenstaande enquête heeft er één nagesprek plaatsgevonden.

Bijlage 4: 200923 Enquête ouders en OC

Enquête ouders en hun bevindingen t.a.v. de intake en advisering van de Ondersteuningscommissie 2804

Hoe gaat het met uw kind?	Hoe heeft U de intake en advisering ervaren? Welk cijfer geeft U voor de procedure van intake-advisering?	Wat kan beter? (en opmerkingen divers)
1. Het gaat prima met R.	Cijfer 8 Intake was heel netjes!	School van herkomst: de Wegwijzer (verhuizing)
2. Het gaat prima met R. bij het Pluspunt. Voor de zomervakantie is hij 5 weken naar zijn nieuwe school geweest. En vanaf dag 1 heeft hij het er super naar zijn zin. En hij kon er makkelijk wennen. De juf zei de 1e dag gelijk al het is net of hij er al veel langer op school zit hij past zich makkelijk aan en hij had gelijk al nieuwe vriendjes en hij deed gelijk goed mee met de rest vd klas. Hij heeft veel aan de extra uitleg en extra begeleiding en zijn eigen tempo . We zijn heel blij met het Pluspunt en denken dat R. hier echt op zijn plek zit . Hij vind het een leuke school met lieve juffen en een leuke kleine klas van 7 kinderen. Dus wij zijn er ook heel blij mee voor R.. Hij heeft nu een 75% leerlijn dus dat is ook beter te doen voor hem. De kooklessen en de schooltuin zijn ook erg leuk.	Wij vonden het goed .Wij hebben de intake telefonisch gedaan omdat het in de coronatijd is . Wij waren vooral blij dat ondanks het hele corona gebeuren het toch allemaal door gegaan is het regelen vd benodigde papieren enz. En dat vonden wij prima het gesprek aan de telefoon, we zijn prima geholpen door u. Wij geven een 10 we zijn uitstekend geholpen. En zijn blij dat we de papieren hebben gekregen om naar speciaal onderwijs te gaan.	School van herkomst : de Zevensprong
3. M. gaat met plezier naar school. Ze is echt bezig om aan haar zelf te werken en zichzelf te vinden. Natuurlijk zijn niet alle problemen meteen opgelost. Dat ze nu met minder stress naar school gaat en thuis komt met (positieve) verhalen is voor ons al heel fijn. Zelf gaf ze aan dat ze anders moe was (na 2 dagen onderwijs op de nieuwe school), ze was moe van het leren en niet van de stress (zo vertelde ze).	Cijfer 8 Goed omdat er tijd en rust is genomen. Vooral persoonlijk gesprek (ook met M.) werd als prettig ervaren. Alles is van alle kanten bekeken en goede terugkoppeling (in snel tijdsbestek). Het persoonlijk contact !!! (dit was er niet bij swv flakkee alleen toen alle stukken daar waren en er verduidelijking moest komen. Toen was er gesprek met ouders en school tegelijk. Hier werd alles zorgvuldig bekeken en besproken ...vooral werd er veel doorgevraagd. Dit was erg fijn. Je praatte echt over een kind ipv een dossier).	Wat beter kan ... zo houden. Fijn korte lijntjes en tijd voor het kind en het verhaal School van herkomst: extern Ooltgensplaat SWV Flakkee
4. Heel erg goed. S. heeft wel een tijd moeten wennen op het SBO. Toen hij eenmaal in het ritme zat, kwam de Corona en moest daarna weer heel erg wennen. Maar uiteindelijk ging hij vrolijk naar school en kwam hij vrolijk thuis. De eerste week van het nieuwe schooljaar is ook goed verlopen, hij vindt het leuk op school!	Goed omdat ik en mijn zoon gehoord werden. Diverse gesprekken ook al met de basisschool gevoerd, maar zij wilden het maar aan blijven kijken. Blij dat ik jullie uiteindelijk benaderd hebt, want het SBO was de juiste stap. cijfer 10, ben super blij met jullie hulp en inspanning, want S. is heel erg opgeknapt sinds hij op het SBO zit. Nogmaals mijn dank daarvoor!	school van herkomst : CBS de Vliet

<p>5. Het gaat goed met T. Op het Pluspunt heeft hij de juiste begeleiding. Hierdoor gaat hij langzaam vooruit en dat geeft hem zelfvertrouwen.</p>	<p>Een 10 omdat ik geen minpunten heb ervaren. Vlotte afhandeling, duidelijke uitleg, bereikbaar, goed luisteren, meedenken. De intake en advisering hebben we als goed ervaren. Er werd naar ons geluisterd en zo konden we voor T. de juiste beslissing maken.</p>	<p>School van herkomst: De Leeuwenhartschool</p>
<p>6. Ik merk aan J. dat hij voelt dat de juffen hem nu begrijpen. Hij loopt niet meer op zijn tenen en is zichzelf.</p>	<p>Ik heb de intake als heel erg prettig ervaren. Voelde begrip, dat er mee gedacht werd en dat er de tijd voor genomen werd. Ik voelde me eigenlijk eindelijk 'gehoord' en dat neem ik school echt kwalijk dat dat nooit gebeurd is.</p>	<p>Ik vond de procedure via school en de weg ernaar toe heel slecht, maar dat is de taak van school neem ik aan. Nadat J. uiteindelijk aangemeld is bij de ondersteuningscommissie en ik thuis een gesprek heb gehad met u is het prima verlopen, nogmaals ik heb zo'n fijn gesprek met u gehad en ik ben zo ontzettend blij dat J. nu op het Sbo zit. Bedankt!</p> <p>School van herkomst: CBS de Bouwsteen</p>
<p>7. Het gaat erg goed met L.. Ze gaat graag naar school. Ze is vrolijk en is erg bij met de haar nieuwe klas. De mogelijkheden die daar voor haar zijn geven haar rust en minder frustraties!</p>	<p>Ik geef het rapport cijfer 9. Er is snel gehandeld en er was snel duidelijk wat voor L. nodig was.</p>	<p>De OC heeft al vanaf dat L. op de basisschool zit haar begeleidt en geobserveerd, doordat zij dit gedaan hebben krijgt Luna nu de kansen die zij verdient.</p> <p>School van herkomst: de Tandem</p>
<p>8. Hoe gaat het met uw kind? Met S. gaat het goed. Hij gaat voor het eerst sinds een jaar (?) de volledige dagen naar school. We zijn enorm blij en trots dat hij dit kan en redt. Uiteraard komt hij vermoeid thuis, maar wel is hij vrolijker en verteld over de schooldag.</p>	<p>Goed omdat we heel erg serieus werden genomen. Daarna werd er heel snel doorgepak met als resultaat dat S. naar een andere school mocht. We zijn uitermate content, cijfer 9.</p>	<p>De procedure duurt wellicht wat lang, maar het resultaat mag er zijn. Wij zijn u enorm dankbaar!</p> <p>School van herkomst: de Tandem</p>
<p>9. Wij zijn en waren zeer te spreken over heel uw aanpak! B. gaat sinds die is begonnen op het SBO met plezier naar school en dat is sinds jaren dat die dat ook op die manier aangeeft. Triest en mooi tegelijk.</p>	<p>Ik geef niet snel een 10, nu dus ook niet:) maar zeker een 9. Ik vond uw manier van vragen stellen zeer empathisch en gericht op het welbevinden van B.. Uw verslag was zeer helder, accuraat, goed omschreven en verwoordde daarmee precies wat B. nodig had.</p>	<p>School van herkomst: S.van Egmond vader</p>
<p>10. Hoe gaat het met uw kind? Het gaat heel goed op de nieuwe school (SBO), we hebben een heel ander kind gekregen die met plezier naar school gaat en veel meer ontspannen is!</p>	<p>Goed omdat we een heel prettig gesprek bij ons thuis hebben gehad waar echt naar ons als ouders werd geluisterd en goed gekeken is naar wat er voor onze zoon nodig is. Er werd de tijd genomen en we hadden het idee dat</p>	<p>School van herkomst: S.van Egmond moeder</p>

	er weloverwogen advies is gegeven. Een deskundig iemand en hierdoor hebben wij ook het vertrouwen gehad dat de overstap naar SBO een goede stap zou zijn. We zijn erg tevreden!	
11. Goed! hij lijkt een stuk beter op zijn plek te zitten op zijn nieuwe school, ook heb ik positieve feedback van zijn nieuwe meester gehad.	Goed omdat ... er wat twijfel was waar A. het beste heen kon, en nadat ik met u erover een goed gesprek heb gehad, ik het heel fijn vond dat jullie naar mijn gevoel geluisterd hebben. Cijfer 9 jullie observeren zelf en nemen ook de mening van ouders mee. heel fijn.	School van herkomst : het Driespan Advies bijgesteld van SO naar SBO
12. Redelijk goed. M. is nog niet zo vrolijk als ik gewend was en vind veel spannend op het moment. Als hij eenmaal op school is gaat het wel goed en hoeft minder "op zijn tenen" te lopen.	Goed omdat de gesprekken verliepen rustig en kreeg de tijd alles voor mezelf uit te zoeken en op een rijtje te krijgen Cijfer 8	School van herkomst :de Kriekenhof
13. Het gaat uitstekend.	Goed omdat was een ontzettend prettig gesprek en er is goed geluisterd naar het welbevinden van ons kind. Cijfer 9	Was een heel prettig gesprek ons kind kon hierdoor naar speciaal onderwijs en is op dit moment zeer gelukkig op zijn nieuwe school. School van herkomst: de Dubbeldekker
14. het gaat gelukkig goed met J. hij heeft het enorm naar zijn zin op school en maakt kleine stapjes de juiste richting op	Wij hebben uw advies ed gehad via de post en is geen fysiek contact geweest wellicht was er toen al spraken van COVID-19 maar dat weet ik niet zeker meer. Neutraal aangezien ik mij dit niet echt kan herinneren.	Wel zijn school, begeleiding en wij ons er van bewust dat J. waarschijnlijk nog beter af zou zijn op een cluster 2 school. Wij houden zijn ontwikkeling nauw in de gaten en zullen waar nodig stappen ondernemen. Komt van Enver MKD Dubbeldam
15. Het gaat op zich goed met F. op school, maar zijn problematiek van woedeaanvallen is niet veranderd. Het komt wel minder vaak op school voor, dus de stap naar sbo is zeker een goede geweest.	Intake en advies: goed, het was geen ingewikkelde kwestie en vrij snel duidelijk om het advies SBO uit te brengen en het advies was passend bij de problematiek. Procedure: 8, prima en volgens afspraak. Via video intake was minder prettig dan face to face, maar gezien de omstandigheden een uitkomst om uitstel van de procedure te voorkomen.	School van herkomst: de Klinker
16. Het gaat erg goed met L. Hij doet het goed op school en is leergierig, hij heeft echt stappen gezet sinds hij naar de Willem Alexander gaat.	We vonden de intake goed geregeld en duidelijk Cijfer 7,5 Omdat er altijd verbetering mogelijk is en het duurde best even voordat alles in kunnen en kruiken was, maar dat is misschien altijd zo.	Komt van Rijndam
17. J. is erg blij dat ze nu op het pluspunt zit. Ze heeft nog wel regelmatig vragen	Goed omdat er eindelijk naar ons geluisterd werd.	School van herkomst : Obs de Tandem

over/last van de gebeurtenissen op vorige school	Cijfer 10	
18. Wij zien P. zienderogen vooruitgaan en hij gaat met plezier naar school. Het gaat heel goed, hij heeft het erg naar zijn zin op school.	Goed omdat er erg grondig onderzoek is gedaan en er uiteindelijk passend advies uit voortkwam. Het cijfer 8 Het had een hoger cijfer kunnen zijn wanneer er minder was getwijfeld aan een aantal zaken die door experts aangegeven zijn. Aan de andere kant is enige terughoudendheid op zijn plaats, andere scholen/samenwerkingsverbanden beschikten klaarblijkelijk over te weinig inzicht en kennis die benodigd is voor het correct stimuleren en begeleiden van intense en hoogbegaafde kinderen.	Thuiszitter , ingeschreven dr.Schaepmanschool
19. Met C. gaat het goed. Het lijkt alsof hij meer rust in zijn hoofd heeft nu hij bij Het Pluspunt zit. We hebben wel een oudergesprek (kennismaking) gehad waarbij bleek dat hij het op school nog wel moeilijk heeft om te wennen aan de nieuwe structuur. Misschien dat de rust thuis dus wordt veroorzaakt door het feit dat hij zijn frustratie uit op school, waar hij die bij zijn oude school mee naar huis nam. Het is ook wel goed om te zien dat Chris in de toets van zijn taal- en rekenniveau nu hoger scoort dan op zijn oude school (meer in lijn met hoe wij hem kennen), wellicht omdat de afname van de toetsing meer op hem is aangepast.	Goed omdat we als ouders werden gehoord (een jaar eerder hadden we op school dat gevoel niet) en er rekening is gehouden met onze voorkeuren. Daarnaast is de hele procedure redelijk snel verlopen en waren we blij dat C. in de zomervakantie kon wisselen van school. Cijfer 8: zie de argumentatie hierboven	School van herkomst: S. van Egmond
20. Het gaat op school goed met A..er blijven thuis hoge spanningen door haar gedrag.	Goed omdat ...communicatie verliep goed. Cijfer 7 (geen verdere onderbouwing)	Afkomstig van KDC Gemiva Symfonie
21. Het gaat goed met D.. Deed hij voorheen met veel activiteiten zoals gym niet mee is dit nu totaal anders. Hij geniet er nu zelfs van. We zijn heel blij dat we deze keuze gemaakt hebben.	Goed omdat we op een professionele manier geholpen zijn om de juiste beslissing voor Damian te nemen Cijfer 9	Dit is naar onze tevredenheid verlopen en eigenlijk niks op aan te merken School van herkomst: CBS de Kriekenhof
22. Momenteel gaat het goed met J. Hij zit daar wel op zijn plek ze zien allemaal in dat hij overal extra begeleiding in nodig heeft, en alles wat meer energie kost als bij gewone kinderen zoals simpele dingen als kleuren. kinderen overweg. We merken wel dat J. met de ontwikkeling telkens een beetje groeit.	Het cijfer dat ik geef is een 6 omdat het een hoop overtuigingskracht nodig had om te bewijzen dat hij ergens anders heen moest. Maar uiteindelijk toen er werd ingezien dat hij naar zoon school moest wat Rijndam adviseerde ging alles soepel en snel. Ik moest vaak herhalen wat er met J. aan de hand was tegen welke dingen we oplopen met hem.	In het begin vond ik het niet zo fijn het duurde lang voordat er werd ingezien dat J. naar een andere school moest. Ik denk dat het kwam omdat het kwam dat hij al op een standaard basisschool zat maar daar zat hij ook maar 2 dagen omdat de juf niet zo veel tijd had om extra te begeleiden en hij had 2 dagdelen rijndam. Gelukkig had ik

		<p>goede mensen om mijn heen en vooral toen Rijndam te spraken kwam en uiteindelijk wist wat voor organisatie dat was gingen er ogen open en werd het snel gepiept.</p> <p>School van herkomst: OBS de Dubbeldekker (advies SO de Kiem)</p> <p>Tijdpad OC aanmelding 14-1-20, advies 11-2-20, TLV 20-2-20 Start na de zomervakantie op KIEM</p>
<p>23. Goed. De nieuwe school past hem en de leerkrachten zijn goed op zijn behoeften ingesteld. Ondanks Coronatijd is hij goed meegekomen.</p>	<p>Laat ik vooropstellen dat ik altijd uitga van het goede van de mens. Er is niemand die 's ochtends op staat en denkt 'laat ik vandaag eens even lekker bureaucratisch gaan doen'. En ik ben me er ook van bewust dat de OC naast de school slechts een deel van de keten is. Toch heb ik me verbaasd, zo niet geërgerd aan de traagheid waarmee de overplaatsing gepaard ging. Wij zijn al jaren met school in gesprek geweest. Al vanaf de kleuterschool had E. meer aandacht nodig. Toen na de zomervakantie school voor hem een nieuw dieptepunt had bereikt, hebben wij op donderdag 3 oktober besloten - met school - om hem naar SBO het Pluspunt (met wie ik al rechtstreeks contract had gehad) over te plaatsen. Ik heb echt het idee gehad er ontzettend bovenop te moeten zitten, zo niet met mijn vuist op tafel te moeten slaan om hem half februari (4,5 maanden later!!!) naar zijn nieuwe school te kunnen brengen. Ik begrijp dat alles met elkaar verband houdt. Beoordelingen, afstemmingen, benodigde handtekeningen en natuurlijk geld. Maar ik heb mijn kind in die tijd steeds verder af zien glijden naar het punt dat school een besmet woord was en zijn zelfvertrouwen ongeveer 0 was. Op dat moment is de procedure dus belangrijker dan het welzijn van het kind. Ik zou jullie echt willen meegeven dat het proces als ouder om tot zo'n besluit te komen, al heel veel geschiedenis heeft. Dan moet dat echt sneller kunnen dan 4,5 maand. Ongeacht of er een kerstvakantie en een incidentele zieke bij zit.</p> <p>Ik geef het cijfer 4, zie hierboven. Niets ten nadele van de mensen, wel ten opzichte van de procedure</p>	<p>School van herkomst de Weerklank</p> <p>Tijdpad OC aanmelding 12-12-19, advies 14-1, TLV 22-1, plaatsing PP 10-2 2020</p>

Bijlage 5: 210211 Format Schoolondersteuningsprofiel 2021-2022

Het is een bijzonder kind
en dat is-tie.
Uit: Dik Trom.

Beste ouders,

Alle kinderen zijn uniek, hebben hun eigen onderwijs- en opvoedingsbehoeften en hun eigen talenten. Helaas hebben niet alle basisscholen een passend antwoord op de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van ieder kind. Dat kan al duidelijk zijn bij de aanmelding van uw kind bij een school maar dat kan ook duidelijk worden tijdens het verblijf van uw kind op school. En wat dan? Waar vinden we dan passend onderwijs?

Hieronder leggen we u uit wat passend onderwijs in de Hoeksche Waard inhoudt en wat het voor u kan betekenen. Mocht de uitleg niet voldoende zijn dan kunt u de directeur van deze school vragen om uitleg of kijkt u eens op de website van Passend onderwijs Hoeksche Waard: www.swv2804.nl. Daar ziet u ook telefoonnummers van de helpdesk van Passend onderwijs Hoeksche Waard.

Ieder kind gunnen wij onderwijs in de buurt van huis, in het dorp. Ieder kind is welkom en u kunt uw kind altijd bij de door u gewenste school aanmelden. Doe dit het liefst schriftelijk.

Belangrijke vragen daarbij zijn: Is de school geschikt voor uw kind? Kan de school bieden wat u wenst? Wat vindt u belangrijk bij het opvoeden van uw kind? Deelt u de waarden, de levensovertuiging? Wat betekent het om samen op te voeden? Wat mag u van de school verwachten en de school van u?

Onderwijs en opvoeden doen ouders en de school gezamenlijk. We hebben daarin een gedeelde taak waarin we partners zijn. Wij noemen deze taak onze **pedagogische opdracht**. Onze gezamenlijke pedagogische opdracht is een kwalitatief goede bijdrage leveren aan de ontwikkeling van uw kinderen tot autonome, sociale en zelfverantwoordelijk deelnemers van een nog onbekende samenleving.

We richten ons daarbij op drie gebieden zowel thuis als op school:

Vaardigheden zoals rekenen en taal maar ook muziek en sport.

Vaardigheden in het met elkaar omgaan. Zo zijn onze manieren.

Vaardigheden in het omgaan met jezelf, persoonsvorming.

Wij beschouwen de volgende vier waarden als de basis bij het ontwikkelen van bovenstaande vaardigheden.

1. Rechtvaardigheid: wat u niet wilt dat u geschiedt doe dit ook de ander niet.
2. Weldadigheid: doe de ander goed.
3. Waardigheid: toon respect.
4. Vrijheid: weet dat jouw vrijheid een belemmering voor de ander kan zijn.

Mag een basisschool uw kind weigeren?

Scholen mogen weigeren

1. als u de godsdienstige overtuiging of levensvisie niet wenst te respecteren.
2. als er geen plaats is. De groepen zijn vol. De maximale groepsgrootte dient dan te zijn vermeld in een schoolgids of op de website.
3. als uw kind nog niet zindelijk is. In overleg met de huisarts, het jeugdteam en de school kunt u hiervoor een oplossing zoeken. Het is belangrijk dat uw kind dus zo snel mogelijk zindelijk is.

Het kan zijn dat de school bij de aanmelding voorziet dat zij, na overleg met u en eventuele deskundigen, niet kan voldoen aan hetgeen uw kind nodig heeft, dan heeft de school de wettelijke verplichting samen met de ouders te zoeken naar een meer geschikte school. En mocht dit niet lukken dan kan de school uw kind aanmelden bij de **Ondersteuningscommissie**. De Ondersteunings-commissie gaat u dan verder helpen. Hoe de Ondersteuningscommissie dit doet leggen we verder uit in deze notitie.

Stel dat u zich niet kunt vinden in het besluit van de school dan kunt u zich wenden tot het bestuur van de school: *Naam, adres en contactpersoon aub. met tel.nr en/of emailadres (blauw wil zeggen dat de directeur van de school aan zet is)*

Het schoolbestuur legt u dan per brief uit waarom de school uw kind niet toelaat. Het is dan mogelijk om binnen 6 weken schriftelijk bezwaar te maken tegen de weigering. Daarna beslist het schoolbestuur binnen 4 weken of uw kind alsnog toegelaten wordt of niet.

Schoolondersteuningsprofiel van *aub. naam van de school*

Wat biedt onze school aan onderwijs en aan ondersteuning? In een Schoolondersteuningsprofiel staat wat wij u kunnen bieden. Dit profiel bestaat uit basisondersteuning en extra ondersteuning. Alle scholen verbonden aan ons Samenwerkingsverband, SWV 2804, hebben in hun onderwijsaanbod zowel basisondersteuning als extra ondersteuning. De basisondersteuning is op alle scholen, m.u.v. de reformatorische scholen in de Hoeksche Waard, hetzelfde. In de bijlage Basisondersteuning 2804 (zie einde van deze notitie) kunt u lezen wat alle scholen in de Hoeksche waard minimaal als basis in huis hebben. Een stukje verder in deze notitie leest u bij **Hoe vertalen wij de basisondersteuning** meer over onze basisondersteuning.

Voorts kunnen alle scholen ook extra ondersteuning bieden. Zie hieronder.

Welke extra ondersteuning biedt het Samenwerkingsverband en dus onze school. Waar kan de school een beroep op doen? De school kan een beroep doen op

1. Visio. Er is sprake van ernstige visuele problematiek.
2. Auris. Er is sprake van ernstige spraak en taalproblematiek, auditieve problematiek.
3. Een extern expert bij medische problematiek bijv. syndroom van Down, hersenletsel enz. De ondersteuning is gericht op het handelen van de leerkracht en wordt gedaan door een expert betaald door het SWV.
4. Een extern expert voor buitenlandse kinderen. Er is bijvoorbeeld sprake van problematische taalontwikkeling. De ondersteuning is gericht op het handelen van de leerkracht en wordt gedaan door een expert betaald door het SWV.
5. Een preambulante begeleider. De ondersteuning, gericht op het handelen van de leerkracht, wordt gedaan door een lid van de Ondersteuningscommissie (O.C.) betaald door het SWV. Dit kan pas na aanmelding bij de O.C. Zie verder in deze notitie: Wat doet de Ondersteuningscommissie > advies> ad 1.
6. Het SBO en SO. We beschouwen SBO en SO ook als extra ondersteuning. Dit kan pas na aanmelding bij de O.C. Zie verder in deze notitie: Wat doet de Ondersteuningscommissie > advies > ad 3 en ad 4.

Extra ondersteuning kan langdurig zijn maar ook bestaan uit een consult of meer consulten. Dit kan per school, per situatie verschillen. Spreek hierover met de directeur van de school. De extra ondersteuning is met name gericht op het optimaliseren van het handelen van de leerkracht. Is deze ondersteuning langdurig dan stelt de school samen met u een plan op. Dit heet een Ontwikkelingsperspectief (OPP). Een OPP is een plan van aanpak.

Hoe vertalen wij de basisondersteuning?

Wat bieden wij op [naam school](#)?

Hoe ziet onze basisondersteuning eruit? Hoe ziet het aanbod op onze school eruit?

We onderscheiden vier niveaus in onze basisondersteuning:

Niveau 2 externe ondersteuning gericht op het handelen van de leerkracht en interne ondersteuners

Niveau 1 interne ondersteuning gericht op het handelen van de leerkracht

Niveau 0' handelen van de leerkracht

Niveau 0 fundament, missie, visie e.d. van de school.

*Niveau 0 de directeur beschrijft hier wat de school in huis heeft aangaande m.n. de basisondersteuning. De kern:.. Schep een beeld voor mij als nieuwsgierige ouder in eenvoudige bewoordingen. Maak je eigen verhaal, groot of klein, het gaat erom dat ieder ouder kan lezen wat je biedt. Waar kan je aan denken? Wat is je missie en visie? Werk je gepersonaliseerd en/of op 3 instructieniveaus. Heb je een bijzondere aanpak op gebied van gedrag bijv. PAD of lezen of muziek? Heb je een aanpak op gebied van hoogbegaafd, meerbegaafd of meervoudige intelligentie? Is de Bijbel je richtsnoer of vertaal jij je waarden op andere wijze in het pedagogisch klimaat? Zijn er afspraken over hoe je met elkaar omgaat? Hoe groot zijn de klassen en hoe deel je die in? Is er een maximum aan de groepsgrootte? En uiteraard ook hoe je wenst om te gaan met ouders. Vermeld je ambities. **Geef een toelichting op BOUW!** En kijk naar [SWV Basisondersteuning niveau 0 \(zie bijlage\)](#).*

Niveau 0' Je beschrijft hier wat je leerkrachten in huis hebben. Oud met veel ervaring, jong en onstuimig. Wat is hun kracht? Waarin ze zich hebben gespecialiseerd. Welke studies zij volgen of hebben gevolgd. Welke gaan zij volgen? Hun POP voor zover hier van belang. Welke momenten er zijn om hen te benaderen bij vragen en als je je als ouder ongerust maakt. En maak aub duidelijk dat als er zorgen zijn de ouders worden betrokken. Tot slot Bouw!: De leraren zijn op de hoogte van (voortgang in) Bouw! door informatie van de Bouwcoördinator en tutoeren en zij stemmen hun onderwijsaanbod in de groep op de voortgang af. En kijk naar [SWV Basisondersteuning niveau 0' \(zie bijlage\)](#).

Niveau 1 Je beschrijft hier wat je in huis hebt aan interne ondersteuning. Ibers, RTers, Masters, SMWers, specialisten en last but not least: vergeet niet je Bouw!coördinator te vermelden.. Mocht het onverhoopt niet goed gaan met het kind dan komt de leerkracht in aanmerking voor interne ondersteuning. Wat is interne ondersteuning en hoe ziet dat eruit en wie zijn er betrokken en welke rol hebben deze mensen en wat doen ze precies en heel belangrijk wat mag ik als ouder verwachten. Vertel over CLB. De ondersteuning is m.n. gericht op het handelen van de leerkracht. Al deze zaken passeren de revue. Maak een duidelijk beeld van wat jij in huis hebt aan Interne Ondersteuning. En maak aub duidelijk dat als er zorgen zijn de ouders worden betrokken. En kijk uiteraard naar [SWV Basisondersteuning niveau 1](#).

Niveau 2 Je beschrijft hier wat je in huis hebt aan externe ondersteuning. Op wie kan je een beroep doen. Leg ook goed uit dat externe ondersteuners aan de slag gaan met de leerkracht en niet met het kind. Het gaat immers om de misinteractie tussen leerkracht en kind. Dat externe ondersteuning minimaal 3 maanden duurt. Dat voorkomt verkeerde verwachtingen. Welke rol hebben deze mensen en wat doen ze precies en heel belangrijk wat mag ik als ouder verwachten. Vertel over CLB. Beschrijft wat er gebeurt als deze ondersteuning ook geen soelaas biedt. Dat je dan handelingsverlegen bent en wat dit betekent. Al deze zaken passeren de revue. Maak een duidelijk beeld van wat jij in huis hebt aan Externe Ondersteuning o.a. consultatie van Leestalent. Vergeet niet te vermelden SMW en je lijn naar het Jeugdteam. En maak aub duidelijk dat als er zorgen zijn de ouders worden betrokken. En kijk naar [SWV Basisondersteuning niveau 2 \(zie bijlage\)](#).

Basisondersteuning en geld.

Om basisondersteuning vorm te geven ontvangt het samenwerkingsverband geld van de overheid. M.i.v. 1 augustus 2021 ontvangt de school €400,- per kind. Dit geld gaat naar het bestuur van de school.

Op onze school hebben wij € ontvangen voor de versterking van de basisondersteuning.

Toelichting, kleine verklaring wellicht, want op de openbare scholen gaat al het geld rechtstreeks naar de scholen, bij csg de Waard en wellicht op de Leeuwenhart en Willibrordus is dit anders geregeld. Leg uit dat het gelden zijn ter versterking van de basisondersteuning, verwijs naar de bijlage basisondersteuning. Dat voorkomt dat mensen geld vragen voor een therapie voor hun kind.

We besteden dit geld aan.

Nu volgt een duidelijke opsomming van besteding in het kader van passend onderwijs. Dit verschilt per school. Het is dus schoolspecifiek. Gebruik hierbij het bekende blauwe format "begroting middelen SWV". Voeg dit als bijlage toe op de website. De daadwerkelijke realisatie "besteding middelen SWV" hoeft niet op de website dit blijft een intern verantwoordingsdocument naar je bestuur en naar de directie van het SWV. Let wel: zorg ervoor dat de realisatie en begroting niet veel verschillen. Tip: kijk naar je realisatie van afgelopen jaar.

Nu volgen bestedingsvoorbeelden:

Aan deelname Rots @ Water training €.....Aan betalen externe ondersteuners €..... en/ of Aan extra uren interne begeleiding €.....Aan onderwijsassistentie.....Aan extra handen in de klas.....Aan extra aanschaf specialistisch materiaal €.... Enz.

Kern is dat het geld wordt besteed aan het optimaliseren van je basisondersteuning (zie bijlage) op alle niveaus.

Voor de inspectie, de Rekenkamer, je bestuur maar zeker voor ouders is op basis van dit overzicht duidelijk dat de pot leeg is en dat er voor ad hoc wensen van ouders geen plaats is. Dat voorkomt misverstanden.

Mocht de uitleg niet voldoende zijn of kunt u zich niet vinden in de besteding dan kunt u zich wenden tot de directeur van de school. Mocht dit niet voldoende zijn tot het bestuur van de school. U kunt ook de directeur van de school vragen om uitleg of kijkt u eens op de website van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard: www.swv2804.nl. Daar ziet u ook telefoonnummers van de helpdesk.

Passend onderwijs

Passend onderwijs wil zeggen dat we op school bij het uitvoeren van onze pedagogische opdracht zoveel mogelijk rekening houden met de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van uw kind. Kinderen verschillen in hun ontwikkeling. Het ene kind vraagt aanmoediging en bevestiging, vraagt om een hand of soms om twee handen. Het andere kind gaat graag zijn of haar eigen gang en weet dit prima alleen te doen. Het ene kind leert spelenderwijs, een ander kind moet blokken en vraagt om extra uitleg. Op onze school proberen we zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de verschillen van onze kinderen maar dat lukt ons helaas niet altijd. En wat dan?

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard

Om dan toch tot (passend) onderwijs te komen hebben alle openbare en protestant-christelijke scholen, de Leeuwenhartschool en de Willibrordusschool zich verenigd in het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard, kortweg: Samenwerkingsverband (SWV) 2804. We helpen elkaar en we helpen u, als het nodig is, bij het vinden van de juiste onderwijsplek voor uw kind. Hiervoor heeft het Samenwerkingsverband de **Ondersteuningscommissie** in het leven geroepen. Deze commissie zal u adviseren en ondersteunen tot uw kind op de juiste plek zit. De Ondersteuningscommissie bestaat uit

een psycholoog en een orthopedagoog en - indien nodig - deskundigen uit het speciaal basisonderwijs en/of een externe expert.

Wat doet de Ondersteuningscommissie?

Het kan voorkomen dat de school aangeeft uw kind niet te kunnen plaatsen omdat de school van mening is niet te kunnen voldoen aan de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van uw kind. Of de school geeft aan dat het verder op school niet gaat. In al deze gevallen kan er door de school maar ook door u worden aangemeld bij de Ondersteuningscommissie. Daartoe vult de school een Onderwijskundig rapport zo volledig mogelijk in.

Let wel: alle scholen zijn verplicht niveau 1 en niveau 2 (zie **Hoe vertalen wij de basisondersteuning**) te doen voor een aanmelding bij de Ondersteuningscommissie. Meer informatie is te vinden op de website www.swv2804.nl o.a. bij "Leidraad lb-ers" en "Wat doet de ondersteuningscommissie".

U heeft recht op inzage en u ontvangt een kopie van het Onderwijskundig rapport. En u vult het aanmeldingsformulier voor ouders in. Zie: <https://swv2804.nl/downloads/>. In het Aanmeldingsformulier voor ouders kunt u uw verhaal kwijt. U kunt overigens uw kind ook zelf aanmelden bij de Ondersteuningscommissie. Belt u dan aub eerst de Helpdesk ter voorkoming van misverstanden: 078-6295997.

De Ondersteuningscommissie zal door middel van een intake met u de problemen nauwkeurig in kaart brengen. De intakemedewerker biedt u gedurende het gehele traject ondersteuning tot het moment dat uw kind een plekje heeft. Dat moet binnen 6 tot 10 weken zijn afgerond. Mochten zaken niet duidelijk zijn, heeft u vragen dan is de intakemedewerker uw aanspreekpunt. Aarzel niet bij vragen, het is een spannende tijd voor u en uw kind.

Belangrijke vragen bij de intake zijn:

- Welke problemen heeft uw kind?
- Wat is er al aan gedaan, welke extra hulp heeft uw kind gekregen?
- Hoe kan de basisschool gesteund worden om uw kind verder te helpen?
- Is uw zoon of dochter misschien beter af op een andere school?
- Wat vindt u leuk aan uw kind?
- Waar is uw kind goed in?
- Waaruit verklaart u de problematiek?

Om deze vragen goed te kunnen beantwoorden hebben de intakemedewerkers van de Ondersteuningscommissie zoveel mogelijk gegevens van uw kind nodig. Veel gegevens staan al in het onderwijskundig rapport dat school heeft ingevuld en in het Aanmeldingsformulier voor ouders dat u heeft ingevuld.

De intakemedewerker van de Ondersteuningscommissie zal.:

1. een observatie in de klas doen.
2. spreken met de leerkracht en de intern begeleider.
3. spreken met het kind.
4. bij u thuis met u in gesprek.
5. een eindverslag schrijven.

De door school en u verstrekte gegevens worden vertrouwelijk behandeld.

Vragen? Bel de Helpdesk van de Ondersteuningscommissie: 078-6295997.

Het advies

Er zijn vier adviezen mogelijk:

1. Op de huidige basisschool blijven of toch naar de school van aanmelding, eventueel met hulp vanuit de Ondersteuningscommissie. We noemen deze hulp preventieve ambulante begeleiding (PAB) dwz ter voorkoming dat het kind naar het speciaal (basis) onderwijs moet. De hulp is gericht op adviezen voor de leerkracht.
2. Verwijzing naar een andere basisschool.
3. Verwijzing naar een speciale school voor basisonderwijs (SBO).
4. Verwijzing naar een andere instantie (Medisch Kinder Dagverblijf) of Speciaal onderwijs (SO).

Ad 1. Op de huidige basisschool blijven of toch naar de school van aanmelding

Als uw kind op de huidige basisschool blijft of op de door u gewenste basisschool start, kan de school rekenen op preventieve ambulante begeleiding (PAB). Dit wordt vanuit de Ondersteuningscommissie georganiseerd, echter alleen als de leerkrachten, de school, daaraan mee willen werken.

De begeleiding wordt uitgevoerd door leden van de Ondersteuningscommissie, die hebben gewerkt in het speciaal basisonderwijs en/of speciaal onderwijs. Samen met de leerkracht en de intern begeleider wordt geprobeerd om de onderwijsleersituatie af te stemmen op de behoeften van uw kind. De begeleiding is altijd tijdelijk.

De PAB'er zal bij de start van de begeleiding kennis met u maken. De school zal een Ontwikkelingsperspectief opstellen waarin de doelen beschreven staan die men met uw kind wenst te bereiken. De school houdt u op de hoogte over het verdere verloop van het Ontwikkelingsperspectief en ook de begeleiding. Het doel van PAB is om te voorkomen (preventief) dat een leerling verwezen zal worden naar een school voor speciaal (basis)onderwijs. We streven immers naar onderwijs vlakbij huis.

Ad 2. Verwijzing naar een andere basisschool

Dit advies geeft de Ondersteuningscommissie als bijv. een andere school meer biedt dan de huidige of gewenste school en de verwachting is, dat deze andere school antwoord weet op de onderwijs- en voedingsbehoeften van uw kind.

U zoekt in overleg met de intake medewerker een andere basisschool. De intake medewerker geeft ondersteuning bij de schoolkeuze als een van de betrokken partijen daarom vraagt en indien wenselijk kan enige tijd preventieve ambulante begeleiding (PAB) – zie hierboven- plaatsvinden.

Ad 3. Verwijzing naar een speciale school voor basisonderwijs

U kunt dan kiezen uit 't Pluspunt of de Willem-Alexanderschool in Oud-Beijerland. De huidige school en u ontvangen een eindverslag van de Ondersteuningscommissie waarin het advies wordt onderbouwd. Uw kind wordt vervolgens aangemeld bij de Toelaatbaarheidscommissie. Deze verstrekt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Deze verklaring is uw toegangsbewijs. U wordt tijdens de procedure geholpen door de intake medewerker van de Ondersteuningscommissie.

Ad 4. Verwijzing naar speciaal onderwijs

Let wel: dit is geen speciaal basisonderwijs (SBO) dus geen Willem-Alexanderschool of 't Pluspunt. De ontwikkelingsbelemmering is dan zodanig specifiek dat ook het SBO geen passend onderwijs kan leveren. Uw kind lijkt dan te zijn aangewezen op speciaal onderwijs. U ontvangt een eindverslag van de Ondersteuningscommissie waarin het advies is onderbouwd. Vervolgens meldt de Ondersteuningscommissie uw kind aan bij de Toelaatbaarheidscommissie. Deze verstrekt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Deze verklaring is uw toegangsbewijs. U wordt tijdens de procedure geholpen door de intake medewerker van de Ondersteuningscommissie.

Een instelling voor speciaal onderwijs is ondergebracht in een cluster. Er zijn vier clusters:

- Cluster 1 speciaal onderwijs voor visueel gehandicapte leerlingen.
- Cluster 2 speciaal onderwijs voor auditief gehandicapte leerlingen en leerlingen met taal- en spraakproblemen.
- Cluster 3 speciaal onderwijs voor lichamenlijk en verstandelijk gehandicapte leerlingen.

Cluster 4 speciaal onderwijs voor kinderen met ernstige gedragsproblemen of kinderpsychiatrische stoornissen.

U hebt een toelaatbaarheidsverklaring en dan?

U kunt uw kind aanmelden bij de speciale school of speciale basisschool. Ook hierbij wordt u geholpen door de intakemedewerker.

De procedure van aanmelding en met ontvangst van een volledig dossier tot plaatsing mag wettelijk maximaal 10 weken duren.

Heeft u vragen? Kijk eens op de website www.swv2804.nl of bel de Helpdesk van de Ondersteuningscommissie: 078-6295997.

Bijlage 6: 210211 Basisondersteuning SWV 28.04

De basisondersteuning SWV 28.04 geldt voor alle scholen die deel uit maken van het SWV 28.04. De basisondersteuning is ingedeeld op vier niveaus: niveau 0, 0', 1 en 2 (zie Ondersteuningsplan 2018-2022). Hieronder vindt u een beschrijving per niveau.

Niveau 0: de school

- De school heeft beschreven vanuit welke waarden de school werkt
- De school ziet de ouders daarbij als partner
- De school heeft haar (extra) ondersteuning beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan
- De school heeft haar (extra) ondersteuning beschreven in de schoolgids en op de website
- De school hanteert een methode of methodiek waarbij de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd gebaseerd op eerder genoemde waarden
- De school heeft een leerlingvolgsysteem voor het in kaart brengen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen
- De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op school voordoen
- De school heeft een beschreven veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school
- De school heeft (in dit veiligheidsbeleid) beschreven wanneer men overstapt van een aanpak in de klas tot verwijdering
- De school heeft kennis en vaardigheden aangaande gedragsproblematiek.
- De school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan
- De school heeft een beschreven en beredeneerd aanbod voor groep 1 en 2
- De school heeft een kindvolgsysteem voor groep 1 en 2
- De school heeft een beschreven beleid op het gebied van dyslexie en/of ernstige leesproblemen
- De school m.u.v. de Leeuwenhartschool werkt aangaande ernstige leesproblematiek met Bouw!
- Iedere school m.u.v. de Leeuwenhartschool heeft een Bouwcoördinator.
- De school hanteert een protocol voor medische handelingen
- De school ondersteunt haar aanbod waar nodig door samen te werken met ketenpartners op het gebied van onderwijs en heeft dit beschreven in haar ondersteuningsdeel van het schoolplan
- De school ondersteunt haar aanbod waar nodig door samen te werken met ketenpartners op het gebied van jeugdzorg/SMW en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan
- De school werkt vanuit de één zorgroute of de één zorgroute 'light' en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan
- De school voldoet aan de standaarden voor handelingsgericht werken en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan
- De school heeft de taken en functies binnen de school die een rol spelen in de ondersteuningsstructuur beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan (wie doet wat, wanneer en hoe)
- De school heeft transparante en goed opgebouwde leerlingdossiers
- De school kent per cursusjaar een overdracht die zorgt voor naadloze voortgang van de aanpak en begeleiding van leerlingen
- De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie
- De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen
- De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces

- De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten
- De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces
- De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit
- De school heeft opbrengsten die door de inspectie als voldoende zijn beoordeeld
- De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen met extra ondersteuning/specifieke behoeften binnen 6 weken na toezegging van de extra ondersteuning bekostigd door het SWV, cluster 1 en 2 (zie ook Deel 1 H 4.3.)
- De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes
- De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
- De school benut dit systeem voor vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en opvoedproblemen
- De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving
- De school werkt planmatig
- De school werkt met ParnasSys of Esis
- De school denkt en werkt cyclisch
- De school heeft een basisarrangement

Toegevoegd 2018-2022

- De school heeft methodes of methodieken gericht op het voorkomen van en omgaan met gedragsproblemen.
- De school heeft een beschreven beleid op het gebied van hoogbegaafdheid.
- De leraren geven lessen conform het IGDI model = het Individueel Gedifferentieerde Instructiemodel* of EDI model = Expliciete Differentiatie model op drie niveaus bij technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen.

Niveau 0': de leraar

De leraar vertaalt niveau 0 in handelen

- De leraren werken met hart en ziel vanuit de door school geformuleerde waarden
- De leraren stemmen de doelen en de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
- De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
- De leraren zorgen voor een prettige en gestructureerde leeromgeving
- De leraren werken handelingsgericht
- De leraren handelen vanuit verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen
- De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen
- De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben
- De leraren bepalen de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens
- De leraren voeren de ondersteuning planmatig uit
- De leraren evalueren regelmatig de effecten van de ondersteuning
- De leraren zijn op de hoogte van (voortgang in) Bouw! door informatie BC en tutoeren.

- De leraren stemmen hun onderwijsaanbod in de groep op de voortgang af.
- De leraren bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen
- De leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's
- De leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben
- Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leraren, de ouders en het schoolteam
- De leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen
- De leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak
- De leraren benoemen hoge, reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's
- De leraren werken planmatig waarbij ze de doelen (van hun plan) en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk (een) individuele leerling(en) beschrijven.
- De leraren bespreken minstens twee keer per jaar hun vragen betreffende het planmatig handelen met de intern begeleider.
- De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor een ieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer
- De leraren weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de interne ondersteuning

Niveau 1: interne ondersteuning

De interne ondersteuners (o.a. Bouwcoördinatoren) ondersteunen de leraren in het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind

- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het verkennen en benoemen van de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het vroegtijdig signaleren van welke leerlingen ondersteuning nodig hebben
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het bepalen van de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het planmatig handelen
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het bekijken en bespreken van de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen
- De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's
- De interne ondersteuners bewaken het proces
- De interne ondersteuners zien ouders als partner in de dialoog

- De leraren en de intern ondersteuners weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de externe ondersteuning
- De Bouwcoördinator is een intern ondersteuner.

Niveau 2: Externe onderwijsgerelateerde ondersteuning

De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren in het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind middels CLB en/of HGW.

- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het verkennen en benoemen van de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het bepalen van de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens
- Aangaande Bouw! is er externe ondersteuning door Leestalent.
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het planmatig handelen
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het bekijken en bespreken van de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen
- De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's
- De interne ondersteuners bewaken het proces
- De externe ondersteuners zien ouders als partner in de dialoog
- De leraren, de interne en externe ondersteuners weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de Ondersteuningscommissie

Niveau 2: Externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuning

De externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuners ondersteunen de school en de thuissituatie bij het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind. School Maatschappelijk Werk uitgevoerd door Kwadraad onderscheidt de volgende taken:

De taken van de smw-er zijn als volgt samen te vatten:

1. Informatie en advies
 2. Probleemverheldering
 3. Kortdurende psychosociale hulpverlening
 4. Coördineren van hulp -en dienstverlening
 5. Ondersteuning
-
1. Informatie en advies
 - Hulpverleningsgesprek over de problemen bij kinderen in hun systeem en hun omgeving en het geven van informatie en advies aan leerkrachten, de school en ouders over de mogelijke hulpverlening.
 - Het verwijzen van het kind en de ouders naar de meest geëigende hulpverlenende instantie, zoals een Jeugdteam, huisarts etc.

- Het geven of organiseren van kortdurende voorlichting in groepsverband over een bepaald onderwerp.
2. **Probleemverheldering**
 - Uitvragen van de hulpvraag en de helpende factoren.
 - Indien toestemming informatie opvragen bij derden zoals intern begeleider en leerkracht of andere reeds betrokken hulpverleners.
 - Onderzoek doen naar knelpunten in de relatiedriehoek school, gezin en kind.
 - Bespreking in het multidisciplinair overleg (Zorg Advies Team) met toestemming van ouders of anoniem.
 3. **Kortdurende psychosociale hulpverlening**
 - Begeleiden van individuele kinderen en/of hun ouders aan de hand van voorop vast gestelde doelen.
 - Bespreekbaar maken van een verwijzing naar een andere hulpverlenende instantie indien kortdurende hulp niet toereikend of passend is.
 - Deze verwijzing uitvoeren, indien nodig met begeleidend schrijven.
 4. **Coördineren van hulp en dienstverlening**
 - Onderhouden van contacten met de scholen en instellingen waarmee direct wordt samengewerkt.
 - Voorzitten van het ZAT (in overleg, dit kan ook de intern begeleider zijn).
 - Onderhouden van contacten met organisaties in de wijk (buurtnetwerk) en andere organisaties die van belang zijn voor de school en het SMW.
 - Uitbreiden en uitdragen van de sociale kaartkennis die betrekking heeft op de regio van de school.

Let wel : Bovenstaande dient niet verward te worden met casusregie.

5. **Ondersteuning**
 - Brugfunctie tussen school en overige betrokken hulpverlenende instanties.
 - Voorlichting over een specifiek thema waar men extra kennis over wil vergaren.
 - Organiseren van groepsgerichte preventieactiviteiten
 - Schrijven van korte informatiestukjes over pedagogische en psychosociale onderwerpen ten behoeve van de schoolkrant of schoolnieuwsbrief. (Op aanvraag)
 - Coachen van leerkrachten ten behoeve van de hulp aan het kind. NB. De smw-er voert geen leerling observatie uit in de klas.

Tijdsinvestering

Per school heeft de betreffende smw-er 3 uur per week de tijd. Deze uren zijn flexibel inzetbaar, daar waar het nodig is. Deze uren worden geleverd aan alle basisscholen binnen de Hoeksche Waard met uitzondering van het Reformatorisch onderwijs. Deze 3 uur beslaan:

- de fysieke aanwezigheid op scholen, gesprekken + registratie
- de interne en externe overlegvormen zoals Jeugdteam, ZAT,
- intervisie, casuïstiekbespreking en deskundigheidsbevordering
- groepswerk
- team/beleidsvergaderingen

In de praktijk betekent dit dat de smw-er om de week aanwezig zal zijn op school, mits dit nodig is. Er is ook (flexibele) tijd nodig om werkzaamheden te kunnen verrichten ten bate van school, zonder daadwerkelijk op school aanwezig te zijn. Denk hierbij aan: registratie, deelname aan overleggen, huisbezoek etc.

De smw-er maakt de aanwezigheid op de school inzichtelijk, zodat voor leerkrachten, leerlingen en ouders duidelijk is wanneer de smw-er aanwezig is. De school weet ons te bereiken ook buiten de uren dat we fysiek aanwezig zijn op de school.

Tot slot

Alle smw-ers zijn aangehaakt bij het Jeugdteam en maken deel uit van de vergadering en casuïstiek overleg.

Bijlage 7: 210219 Praktijkonderzoek Bouw! door UvA: dr. H. Zijlstra en prof. dr. A. van der Leij

Haytske Zijlstra en Aryan van der Leij

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Samenvatting

Opzet

Het praktijkonderzoek betrof groep 3 in *Leerjaar 2018/2019*. Er waren 657 leerlingen van 32 scholen van SWV PPO Hoeksche Waard bij betrokken, van wie 145 (22%) met Bouw! oefenden. De onderzoeksperiode augustus-juli (max. 10,7 mnd.). Uitgangspunt bij de analyse zijn de richtlijnen voor een optimale uitvoering die door de Stuur- en Projectgroepen van dit project in najaar 2019, op basis van eerder onderzoek en ervaringen, drie richtlijnen voor oefenfrequentie en -tijd opgesteld:

- 1) minimaal 24 lessen per maand
- 2) minimaal 2 lessen per sessie
- 3) ongeveer 15 minuten per sessie.

Volgens deze richtlijnen kan een leerling, zoals bedoeld, het hele programma van 523 lesjes in twee jaar afronden. Dit onderzoek richt zich ook op de bruikbaarheid van deze richtlijnen.

Subgroepen

Drie subgroepen werden onderscheiden op basis van de eerste richtlijn. De subgroep die minimaal 24 lessen per maand ontving ($B \geq 24$) en (dus) voldeed aan de eerste richtlijn, bestond uit 33 leerlingen (23%). De tweede subgroep (B_{13-24}) kreeg minder (tussen de 13 en 24 lessen) en bestond uit 67 leerlingen (46%). De 45 leerlingen (31%) van de derde subgroep ontvingen minder dan 13 lessen ($B < 13$). Deze subgroepen verschilden niet in letterkennis en fonologisch (of klank-) bewustzijn toen ze werden geselecteerd in januari groep 2.

Vijf scholen haalden gemiddeld de richtlijn, 21 namen een middenpositie in, 6 scholen zaten daar ver van af.

Subgroep $B \geq 24$ deed gemiddeld 29,1 lessen per maand, haalde ook richtlijn 2 (2,5 lessen per sessie) en kwam met de 3^e dicht in de buurt (14 minuten per sessie).

Subgroep B_{13-24} kreeg 18,8 lessen per maand, haalde richtlijn 2 nipt (2,1 lessen per sessie) en kwam wat tekort op de 3^e (13 minuten).

Subgroep $B < 13$ deed 10,6 lessen per maand en haalde de andere twee richtlijnen niet: 1,7 lessen en 11:15 minuten.

Hoe ver waren de subgroepen in Bouw! aan het eind van groep 3?

Subgroep $B \geq 24$ was het verst gevorderd (les 421) en kon, dit tempo aanhoudend, halverwege groep 4 klaar zijn. Een derde van de sessies werden er thuis uitgevoerd.

Subgroep B_{13-24} was minder ver (les 333), maar kon, naar schatting, het programma waarschijnlijk in februari-maart groep 4 afmaken. Een kwart van de sessies was thuis.

Subgroep $B < 13$ was pas halverwege (les 277) en kon, naar schatting, alleen met flink veel extra inspanning in groep 4 klaar te zijn. Slechts een tiende van de sessies vond thuis plaats.

Welk effect is er op de DMT van midden (M3) naar eind groep 3 (E3)?

De resultaten zijn vergeleken met de landelijke normgegevens (CITO) waarvan de categorieën A+B de bovenste 50% van de prestaties betreffen, D+E de laagste 25% met E als de zwakste 10%.

Over alle 657 HW-leerlingen gerekend was er een stijging in het halve schooljaar tussen M3 en E3 (met 15%) naar 64% A+B, gepaard aan een afname (met 12-6%) tot 16% D+E, waarvan 6% E.

De $B \geq 24$ subgroep steeg (met 27%) naar 60% A+B, terwijl er een afname (met 9-3%) was tot 24% D+E, waarvan 9% E.

De B13-24 subgroep steeg (met 17%) naar 41% A+B, gepaard aan een behoorlijke afname (met 14-12%) tot 36% D+E, waarvan 18% E.

De B<13 subgroep steeg (met 18%) naar 27% A+B, met een flinke afname (met 20-16%) tot 51% D+E, waarvan 24% E.

Hoeveel 3xE leerlingen voldeden aan standaarden voor verwijzing?

Volgens de Leidraad¹ die aangeeft welke leerlingen in aanmerking kunnen komen voor buitenschoolse dyslexie-zorg op basis van de vergoedingsregeling, is het *eerste* criterium (achterstand): ze halen op drie opeenvolgende meetmomenten een score op E-niveau (laagste 10%). Volgens de DMT-gegevens van midden en eind groep 3 en midden groep 4 (M3, E3, M4) waren dat er 22 (3,3%) van de 657 leerlingen, van wie er 17 (2,7%) met Bouw! werkten op 11 verschillende scholen.

Het *tweede* criterium (hardnekkigheid/didactische resistentie) stelt dat ze voldoende intensieve, individuele ondersteuning/begeleiding en specifieke programma's moeten hebben gekregen, geconcretiseerd tot de standaard van 20-24 uur. Het programma Bouw! voldoet aan de inhoudelijke en methodische eisen die gesteld zijn aan dit soort programma's gesteld zijn.²

Vijf leerlingen voldeden er met 25-35 uur ruim aan de standaard, zeven kwamen met 17-19 uur in de buurt en vijf met 6-13 uur bij lange na niet. Deze vijf behoorden tot de subgroep die maar <13 lessen per maand kreeg en vier van de vijf kwamen van dezelfde school.

Conclusies

Het onderzoek wees uit dat het in 2018/2019 goed ging met de leesresultaten in groep 3.

Over de hele groep genomen was er een flinke stijging in de 2de helft groep 3 en afname van het aantal zwakkere lezers. De risicogroepen die relatief lager begonnen stegen ook, maar er waren achterblijvers overwegend door te weinig oefening.

De richtlijn min. 24 lessen per maand voldeed goed als maatstaf voor optimale oefenfrequentie.

Leerlingen die dat haalden, deden het ook goed qua sessies per week, lessen per sessie en minuten per sessie en lagen goed op schema met Bouw! Op de DMT werden ze 'normaler', met uitschieters aan de bovenkant. De subgroepen die onder de richtlijnen bleven, stegen ook maar vorderden minder, zeker als ze minder dan 13 lessen per maand kregen. Dit resulteerde in mindere prestaties op de DMT. Er was een schooleffect: op vijf van de 32 scholen werd optimaal gewerkt, op 21 was dat matig en op zes onvoldoende.

Het aantal leerlingen met blijvende achterstand (3xE) was laag (22 (3,3%) van wie 17 (2,7%) met Bouw! werkte). De meeste van deze Bouw!leerlingen voldeden geheel of grotendeels aan de standaard die gesteld is voor tijd besteed aan intensieve begeleiding. Vijf van de 17 hadden echter onvoldoende met Bouw! geoefend. Vier van hen kwamen van dezelfde school.

Opgemerkt wordt nog dat dit praktijkonderzoek geen betrekking had op de invloed van factoren als de website Bouw!plein en collegiaal overleg en ook niet op het functioneren van Bouw!coördinatoren, tutoren, ouderparticipatie e.d. De UvA zal hier t.z.t. over rapporteren.

Aanbevelingen

De richtlijn van minimaal 24 lessen per maand (gemiddeld over de gehele oefenperiode) is een goede keuze voor een maatstaf voor optimale oefening. De richtlijn van ≥ 2 lessen per sessie en de eventueel toe te voegen richtlijn van 3-4 sessies per week zijn daaraan ondergeschikt en meer gevoelig voor variatie afhankelijk van periode (groep 2 – 3 – 4), vordering (in begin minder lessen/sessie, daarna steeds meer) en keuzes (hoeveel sessies per week). De richtlijn van 15 minuten per sessie lijkt wat aan de hoge kant, maar daarbij moet worden aangetekend dat het om online geregistreerde oefentijd gaat, een

¹ NKD (2019). Leidraad vergoedingsregeling dyslexie van onderwijs naar zorg: doorverwijzing bij een vermoeden van dyslexie VERSIE 2.0

² <https://dyslexiecentraal.nl/faq/faq-begeleiding-bij-lees-en-spellingproblemen>. Is Bouw! een effectief programma om leerlingen met leesproblemen in het basisonderwijs op ondersteuningsniveau 3 te ondersteunen

relatief 'zuivere' maat. In de praktijk wordt (zeker bij andere programma's) vaak een oefentijd van 20 minuten per sessie aangehouden, maar dat is de bruto oefentijd zoals die wordt ingeroosterd, inclusief komen en gaan, onderbrekingen etc. De meeste programma's kunnen oefentijd niet zo precies registreren, waardoor onvergelijkbaarheid ontstaat. Om die reden is het beter om ook bij Bouw! uit te gaan van 20 minuten bruto tijd waarvan per saldo 14-15 minuten 'zuiver' is.

Voor een juiste en duurzame implementatie van Bouw! is het noodzakelijk om de richtlijn van minimaal 24 lessen per maand te (blijven) benadrukken in de (interne en externe) aansturing en ondersteuning op de scholen. Deze richtlijn correspondeert immers met een tempo dat de leerling in staat stelt het hele programma in twee jaar af te ronden. Bovendien bleek uit dit onderzoek dat er nogal wat scholen waren die deze richtlijn (sommige bij lange na) niet haalden. Het was duidelijk dat leerlingen die niet voldeden aan de richtlijn minder vorderden dan leerlingen bij wie dat wel het geval was, op het gevaar af dat ze Bouw! niet konden afmaken – een belangrijke voorwaarde voor effectiviteit van het programma.

Een weergave per leerling/school in hoeverre deze richtlijn van ≥ 24 lessen per maand wordt gehaald is voor monitoring een krachtig hulpmiddel, die echter nog ontbreekt. Mede op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt er door de uitgever Lexima aan gewerkt.

Er is duidelijk verschil in mate van thuis oefenen. De subgroep die op school het minst kreeg, oefende thuis ook het minst. Dat betekent dat de school onvoldoende in staat was om dat te compenseren, een punt dat aandacht verdient.

Bijlage 8: 210302 Onderwerpen ter bespreking bij bezoek aan de scholen.

Alle (speciale) basisscholen en de Ark zijn bezocht.

Mogelijke onderwerpen bij gesprek over passend onderwijs (zie OJP 2020-2021).

<p>☐ De besteding van de gelden ontvangen vanuit het Samenwerkingsverband, de wijze waarop deze middelen de basisondersteuning van de school versterken, bijdragen aan de realisatie van de ambities van het Samenwerkingsverband en leerlingen met specifieke ondersteunings-behoefte ten goede komen;</p>	<p>Alle directeuren geven aan dat zij middels de gelden daadwerkelijk in toenemende mate passend onderwijs, thuisnabij onderwijs, gestalte kunnen geven. Verreweg het meeste geld gaat naar meer handen in de school, naar o.a. onderwijsassistenten. Ook gaat er geld naar uren interne begeleiding of de Bouwcoördinator. Leerkrachten merken mede door de inzet van de gelden dat thuisnabij onderwijs mogelijk is. Geld gaat ook naar de plusklas, teamscholing en naar ICT, naar diverse materialen.</p> <p>Opvallend:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bestedingsdoelen niet genoemd in de begroting en wel in de realisatie bijv. ICT. 2. Sommige directeuren zijn onvoldoende in staat uitleg te geven aan de bedragen genoemd bij de besteding. 2. Sommige directeuren maken niet het volledige bedrag op.
<p>☐ De stand van zaken aangaande (implementatie van) beleid op het gebied van dyscalculie en gedragsproblematiek;</p>	<p>Zie ook bijlage 2.</p> <p>Alle scholen weten dat de ambitie van het SWV is dat zowel het ERWD beleid als Gedrag onderdeel zal worden van de basisondersteuning in 2022. Alle scholen zijn wederom op de hoogte gebracht van de ERWD brief en de brief bij ernstige lees- en spelling-problematiek.(zie website SWV Downloads)</p>
<p>☐ Het aantal lessen BOUW! per kind per maand (bij 24 lessen per maand een optimaal resultaat);</p>	<p>Het is alle scholen bekend dat je vanaf 24 lesjes mooie resultaten gaat zien. Hoe meer hoe beter. Bij minder dan 24 lesjes neemt het effect van Bouw! af. Bij minder dan 16 lesjes is het effect nog maar gering.</p> <p>Alle scholen geven aan dat hun streven 24 lesjes is en verreweg de meeste scholen realiseren dit. Scholen weten dat als ouders niet voldoende willen meewerken de school de taak heeft te komen tot minimaal 24 lesjes. School is verantwoordelijk voor goed leesonderwijs. Veel scholen zetten gelden ter versterking van de basisondersteuning in bij het realiseren van minimaal 24 lesjes.</p>
<p>☐ Het optimaliseren van het leesonderwijs in de groepen 2,3 en 4.</p>	<p>Er is een forse heterogeniteit in het leesaanbod.</p> <p>Voorbeelden: In de groep 2 zien we vooral de map van het CPS en (thema's) uit Schatkist maar ook aanbod als de Kleuteruniversiteit of men werkt op basis van de leerlijnen Parnassys. Kortom er is een divers aanbod in groep 2. In groep 3 zien we veel VLL maar ook Flits of Lijn 3. In groep 4 is het minder duidelijk. Veel scholen hanteren de methode Estafette. Er zijn echter ook scholen die geen methode inzetten en ter voorkoming van misverstanden toch goede resultaten boeken. Duidelijk is dat er in het SWV veel aandacht uitgaat naar het leesonderwijs.</p>

☐ De inzet van Kurzweil als digitaal compensatiemiddel;	<p>Voorzichtig zetten de scholen de eerste schreden. Sommige scholen blijken nog niet te zijn begonnen. Er zijn diverse redenen als we willen onze kinderen niet pamperen, het VO kent geen vervolg, we hebben geen moeilijke lezers, we gebruiken de voorleesfunctie van Snappet, onze methodes zijn niet te krijgen bij STI, het is niet eenvoudig ouders uit te leggen e.d.</p> <p>Scholen staan niet afwijzend. Het lijken meer kinderziektes te zijn. Ook heeft Corona hier een nadelige rol gespeeld. Voor volgend schooljaar zijn er weer studiemiddagen gepland en is er de ondersteuning van leestalent.</p>
☐ De samenwerking met School Maatschappelijk Werk en het Jeugdteam;	<p>Verreweg de meeste scholen zijn tevreden met hun SMW en JGZ. Opvallend was dat niet alle SMW-ers participeren in een Jeugdteam terwijl dit toch de afspraak met de gemeente is. De samenwerking met het Jeugdteam kan beter. Het is dan ook een onderwerp op de LEA komende jaren. M.n. de wachttijden zijn behoorlijk en leidt tot frustraties.</p>
☐ De afstemming met de Ondersteuningscommissie;	<p>Alle scholen geven aan dat de afstemming in orde is. IN bijlage 3 is daarover e.e.a. te lezen.</p>
☐ De scholing van individuele teamleden en het team als geheel;	<p>Alle scholen volgen scholing. De onderwerpen zijn divers: Werken in leerteams. Taakspel. Meidenvenijn. Snappet. Hoogbegaafd. Taal en lezen o.l.v. Cees Hereijgens. Jonge kind o.l.v. Jolande Bisschop. EDI model o.l.v. Marcel Schmeier. Klassenbezoeken met CLB o.a. door Marald Mens. Kleuters in beweging. SEL door Kees van Overveld. De Noordwijkse methode. Er is geen school die stil staat.</p>
☐ De mate waarin zij gebruik maken van het aanbod uit de studiegids van het Samenwerkingsverband;	<p>Bijna alle scholen hebben ingeschreven op het individuele aanbod tot scholing vanuit het SWV. Van Ouders door Peter de Vries tot Mindset en Verrijken met Bloom. Van Kurzweil tot de Plaatsingswijzer. Veel ging digitaal en helaas hebben we veel moeten doorschuiven naar 2021-2022. Scholen hebben op basis van het aanbod ook zelf diverse docenten uitgenodigd op de school in het kader van teamscholing.</p>
☐ Specifiek voor het SBO en SO: de mate waarin leerlingen op hun plek zijn binnen het SBO of SO en eventuele doorstroom vanuit SO naar SBO en SBO naar het BAO;	<p>Er is een afspraak met het SBO en SO dat zij jaarlijks bij de leerlingbespreking aftasten of het kind nog op de goede school zit. Terugplaatsing gebeurt echter zelden. De onderwijs- en opvoedingsbehoeften zijn te complex. In 2020-2021 zijn 3 kinderen vanuit het SO o.a. Rijndam en Auris naar het SBO gegaan en 1 kind is teruggeplaatst vanuit het SBO naar BAO.</p>
☐ Optioneel / Indien van toepassing: het aantal aanmeldingen en de redenen van aanmeldingen bij de Ondersteuningscommissie door ouders/verzorgers, deelname aan het SBO van twee procent of meer, handelwijze bij een BAO-BAO plaatsing en omgaan met werkdruk in het kader van passend onderwijs.	<p>Tijdens de bezoeken werden diverse zaken besproken. Geen van deze zaken gaven aanleiding tot een verdere voortzetting of verandering in beleid.</p>

